

MIR I DOBRO

Glasnik Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM

MOSTAR, LIII/1, Uskrs 2021.

œlestem uictoriæ
am omni populo su
o. **A**der dominum
m in yhesum xpim
filium tuu. q tenu
muit et regnat in
imitate spiritus i
sancti deus. **D**oia
secula seculor^z **R**alm

Completa bñdictione
ceri sacerdos et miss
nesti more solito
ante altare predinicit
et fca reuerentia illo
as suis sedent. Postea
leguntur prophetæ sine
titulo in fine prophetar
um dicuntur ordoes
moto subscripto: Pro
phetia prima:—

In principio era
uit dens celum et
terram. Terra autem erat
mams et uacua; et
tenebre erant super faci
em abyssi. et sps dei
ferebatur super aquas.
Entritus deus. Fic
luc. Et fca est lux.
Et uidit deus lucem
qd esset bona; et di
uisit lucem atenebas
Appellavitque lucem
diem; et tenebras i
noctem. **I**stiusq; est

PROVINCIJALOVA RIJEČ

Provincijalova Uskrsna čestitka	4
---------------------------------------	---

GENERALNA UPRAVA

Saziv Generalnog kapitula	6
---------------------------------	---

IZ ŽIVOTA PROVINCije

Dekanat u kantonu Glarus	8
Duhovna obnova u Zagrebu	8
76. obljetnica ubojstva fratara	10
Obljetnica ubojstva fratara - Chicago	12
Obljetnica ubojstva fratara - Mostar	14
Zajednicu napustio bogoslov fra Ivan Tomić	14

NAŠI POKOJNICI

† fra Dominik Ramljak	15
† fra Mladen Sesar	16
Zagrebačka se zajednica oprostila od fra Mladena Sesara	18
† Karlo Barbarić	19
† Ivan-Iće Grbavac	19
† fra Ivan Ševo	20

IZ FRANJEVAČKOGA I REDOVNIČKOGA ŽIVOTA

Proslava Svjećnice i Dana posvećenog života	22
---	----

IZ ŽIVOTA CRKVE U HRVATA

80. redovito zasjedanje Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine u Mostaru	23
--	----

VATIKAN

Svjetski dan bolesnika. Život treba čuvati i njegovati od začeća do prirodne smrti	25
--	----

VIJESTI

Rječnik moga djetinjstva	26
Hrvatski katolički zbor „MI“ i nakladna kuća Treći dan izdali su knjižice	
Dag Hammarskjöld – život i djelo i Ivana Orleanska – život i djelo,	
koje potpisuje naš fra Tomislav Pervan	26

ADRESAR

Raspored osoblja	27
------------------------	----

Provincijalova Uskrsna čestitka

Apostoli su hodali za Isusom oko tri godine, a radi njega su ostavili i posao i obitelj. Slušali su iz dana u dan njegove govore, dijelili s njim svoje dane i kruh svagdanji, vidjeli njegova čudesa. Imali su, dakle, dosta prigoda upoznati Isusa kao osobu. Pa ipak, Isus im je ostao zagonetka do zadnjega dana njegova zemaljskog života. Oni su ga, doduše, slijedili čitavo to vrijeme, ali su se na nekim njegovim postupcima teško sablažnjavali i spoticali. Kada god im je Isus pokušao reći dokraja tko je on, ostali su začuđeni i iznenadeni, nisu ga mogli pratiti dalje u mislima, jer se to sukobljavalo s njihovom slikom o Mesiji. Kada im je počeo govoriti da će on biti uhićen, osuđen, mučen i ubijen, to im nikako nije išlo u glavu, odbijali su to do te mjere da je Petar – vjerojatno ne samo potaknut vlastitim mislima, nego i sažimajući reakcije drugih učenika – počeo oštro kazivati protiv toga Isusova nauma, rekavši mu: *Bože sačuvaj! Tebi se takvo što ne smije dogoditi!* (Mt 16, 22) Kada je trojici apostola (Petru, Ivanu i Jakovu), prigodom preobraženja, Isus najavio svoje uskrsnuće i pritom zabranio da o tome ikome govore prije nego što se to dogodi, oni su održali šutnju o tome, ali su se čudili i *međusobno raspravlјali: što znači 'uskrsnuti od mrtvih'*. (Mk 9, 10) Ni to im nije išlo u glavu. Sažeto bismo mogli reći: ono što su apostoli za vrijeme svoga hodanja za Isusom čuli od njega, vidjeli na njemu i oko njega, iskusili s njim i doživjeli na bilo koji način – sve ih je to upućivalo na nekoga Velikoga, ali sve to još nije bila slika cijelog Krista, nije bio cijeli Krist.

Cijeloga Krista apostoli će upoznati tek nakon uskrsnuća kada im se Isus ukazao kao Uskrsli Gospodin s ranama Velikoga petka i pokazao se u potpunosti, davši im istovremeno Duha Svetoga koji će ih uvesti u cijelu istinu riječi što ih je izrekao za svoga zemaljskog života. Tada je apostolima i drugim učenicima bilo jasno da je Mesija morao prvo proći kroz patnju i smrt da bi došao do svoje slave.

Mi imamo više nego što su imali apostoli za Isusova zemaljskog života. Oni su imali neposlavljenoga Krista kojega nisu mogli dokraja poznavati jer se nije bio dokraja objavio, Krista koji još nije bio dovršio djelo spasenja ljudskoga, koji još nije boravio s njima dan i noć u Euharistiji. A mi? Nas je zapalo živjeti u vremenu nakon što je Bog po Kristovoj žrtvi izbrisao našu krivicu i iskazao nam savršenu ljubav i savršeno milosrđe, o čemu Pavao govorи u Poslanici Hebrejima. (usp. Heb 8, 11-12) Svaki dan nadohvat ruke imamo sve dragocjenosti ovoga svijeta i svemira. Imamo u svojoj sredini trajnu spasonosnu nazočnost našega od Marije rođenoga, za nas mučenoga i raspetoga, uskrsloga i u kruhu života darovanoga Gospodina. Tek to je potpuno objavljeni, raspeti i uskrsli, među nama trajno nazočni Krist u presvetoj Euharistiji.

No, Isusovo uskrsnuće vapi i za našim uskrsnućem. Tek kada uskrsne čitavo Kristovo otajstveno tijelo, to će biti dovršetak. Kao što Isusovim patnjama, prema sv. Pavlu (usp. Kol 1,24), nedostaju naše patnje, tako njegovu uskrsnuću nedostaje naše uskrsnuće. Želim svima nama da na kraju vremenâ svojim radosnim uskrsnućem sudjelujemo u dovršetku uskrsnuća i time u dovršetku Božjega plana s čovjekom. Pred nama je ozbiljna svakidašnja zadaća da se što više suočujemo svomu Gospodinu po mnogovrsnim nedaćama, pa i u ovoj opakoj pandemiji, kako bismo mu se jednom mogli suočiti i po uskrsnuću. Umjesto da sudimo ponašanje drugih, bilo bi bolje da svatko od nas smogne hrabrosti da prvo prosudi sebe samoga (usp. Mt 7,3-5; Lk 6,41-43); jer ništa i nitko ne može zamijeniti vlastitu osobnu odgovornost. U tom duhu želim svima sretan Uskrs!

Fra Miljenko Šteko, provincijal

Saziv Generalnog kapitula

Rim, 27. prosinca 2020., Svetkovina Svetе Obitelji, Isusa, Marije i Josipa
Prot. br. 110186
Svi članovima Generalnog kapitula 2021

“Svi ministri koji su u prekomorskim krajevima i u krajevima s onu stranu Alpa dođu ... na Duhovski kapitol u crkvu svete Marije Porcijunkulske, ako drugačije ne odredi ministar i sluga cijelog bratstva ...da raspravljaju o onome što se tiče Boga”
(Nepotvrđeno pravilo, XVIII).

Predraga braćo,
Bog vam dao svoj mir!
Ove godine, kada se prisjećamo osamstote obljetnice Nepotvrđenog pravila, ove će se riječi ostvariti na našem Generalnom kapitolu. On će, još jednom biti mjesto gdje će se “raspravljati o onome što se tiče Boga”, i upravo zato prilika za verifikaciju o onome što se tiče našega života, koji je Bogu posvećen.

Susrest ćemo se, dakle, da ostvarimo ova jednostavna i dragocjena uputstva, koja oblikuju život našega Reda više od osam stoljeća.

Zakazivanje kapitula

Sa istom željom i s istom pažnjom Sv. Franje, snagom čl. 140 §1 Generalnih statuta, poštujući što je određeno, autoritetotom Pravila (Pog. VIII), potvrđenog Generalnim konstitucijama (190 §1), ovim svojim pismom

Službeno sazivam redovni Generalni kapitol

Koji će se slaviti u MEĐUNARODNOM KOLEDŽU SV. LOVRE BRINDIZIJSKOG (Rim), od 3. do 18. srpnja 2021.

Na kapitolu su dužni biti nazočni izbornici određeni u GGKK čl.192 i GGSS čl.142. Svatko je stoga osobno pozvan i dužan je sudjelovati tijekom cijelog trajanja kapitula; svi su dužni doći u poslijepodne 2. srpnja 2021. u sjedište Kapitula.

Dodatne odluke, informacije i materijali za pripremu na vrijeme će vam dostaviti Tajnik kapitula. Posebno, u svjetlu aktualne međunarodne sanitarnih situacija, izazvana pandemijom Covid-a 19, u ovom trenutku se razmatra sanitarni protokol koji će se poštivati. Taj će se protokol usavršiti u narednim mjesecima u svjetlu medicinskih uputa Međunarodne znanstvene zajednice i prema državnim odredbama koje će važiti u to vrijeme i koje smo svi dužni poštovati (testiranje, eventualne karantene i sl.).

Tema kapitula

Tema i moto Kapitula je: “Obnovimo našu viziju. Prigrimo našu budućnost-Probudi se i Krist će te obasjati svjetlošću” (Ef 5,14). Bit će to kapitol verifikacije, izbora nove uprave, planiranja za narednih šest godina. Epohalne promjene koje proživljavamo traže od nas da promišljamo naš život i produbljujemo naš izbor zvanja. Promjena i obraćenje, kako nas podsjeća sveti kardinal Newman, stalno su povezani, i istovremeno, Bog je taj koji nam daje stabilnost koja je temelj svake buduće promjene. Dopustimo da nam izazovi

sadašnjeg vremena postavljaju pitanja i prihvativimo ih s dubokim pogledom vjere. Tako će nas prosvijetlili Kristovo svjetlo.

Izvješće Generalnog ministra i sažetak iz kratkih izvješća predsjednika Konferencija bit će polazna točka rada na Kapitolu.

Molitve za Kapitol

A svakome se daje očitovanje Duha na korist ... a sve to djeluje jedan te isti Duh (1Kor 12,7-11). Uzdajući se, dakle, u snagu Duha Svetoga, određujem da od početka korizme 2021., u cijelom Redu se svakodnevno moli za uspjeh Generalnog kapitula i izbor Generalnog ministra i Generalnog definiatorija.

Zazivi na molbenicama koji će se uvrstiti u brevijar bit će objavljene na web stranici Reda i postupno će biti poslati svim Provincijalnim ministrima i Kustodima, koji će se pobrinuti da dođu do svakog mjesnog bratstva i svakog brata.

Izbor Generalnog ministra je određen za utorak 13. srpnja 2021: na taj dan, neka se u svim kućama Reda slavi euharistija bratstva, s točno ovom nakanom, koristeći pri tome formular mise Duha Svetoga.

Pozivam već sada sve na molitvu, da se pripremimo za ovu ključnu fazu za život našega Reda. Osamstota obljetnica Nepotvrđenog pravila neka nas potakne da čitamo i tumačimo znakove vremena pogledom vjere, da možemo nastaviti biti sol zemlje i svjetlo svijeta (Mt 5,13-16).

Zagovor Blažene Djevice Marije, zaštitnice Reda, Serafskog Oca Sv. Franje i svih svetih neka nam pomogne ostvariti velike stvari koje smo obećali.

Bratski,

Fra Sergio GALDI D'ARAGONA, OFM,
Tajnik kapitula

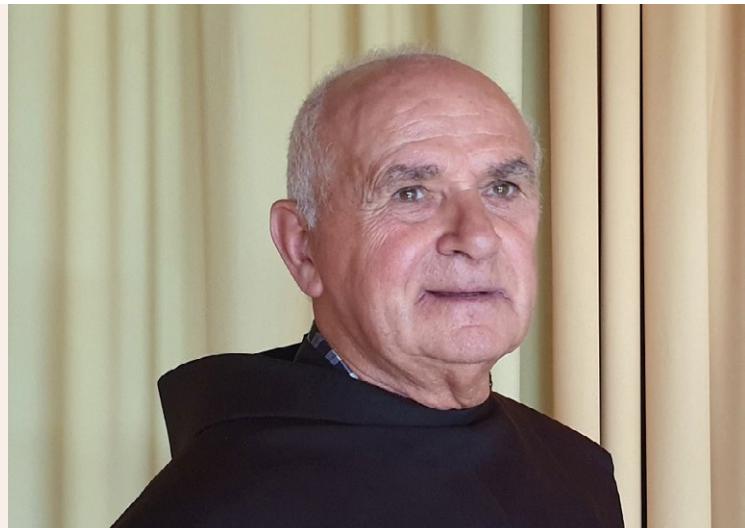
Fra Michael A. PERRY, OFM,
Generalni ministar i sluga

Dekanat u kantonu Glarus

Dana 15. siječnja 2021., naš fra Ljubo Leko preuzeo je službu dekana u kantonu Glarus. Fra Ljubo uz službu župnika u Netstalu već 15 godina djeluje kao kapelan zatvora u kantonu Glarus. Neka mu i služba dekana bude s Božjim blagoslovom.

Duhovna obnova u Zagrebu

U franjevačkom samostanu u Zagrebu održana je duhovna obnova u subotu 23. 1. 2021. s početkom u 16 sati. Duhovna obnova održana

je putem on line YouTube kanala franjevačke bogoslovije.

Uoči nedjelje Božje riječi a to je III. nedjelja kroz godinu koju je papa Franjo proglašio Apo-

stolskim pismom Aperuit illis u obliku motu propria kojim se ustanavljuje nedjelja Božje riječi franjevci su htjeli zajedno s vjernicima koji redovito dolaze

u samostan na sv. misu u ovom vremenu punom izazova za svakoga od nas osobno i zajedno da u Božjoj riječi tražimo i nademo svjetlo, snagu, nadahnuće i poticaj da živimo svoju vjeru upravo oslonjeni na sigurno tlo na kojem raste naš život a to je Krist Gospodin.

Papa Franjo podsjetio nas je da Božja riječ može omogućiti Crkvi da iznova doživi kako uskrsli Gospodin otvara i za nas riznicu svoje riječi da uzmognemo biti u svijetu navjestitelji toga nepresušnog bogatstva (AI, 2).

Duhovna obnova upravo je na tom tragu. Stoga su održana tri predavanja. Prvo predavanje imao je će fra Serđo Čavar s naslovom Božja riječ vodič za svakodnevni duhovni život. U svom predavanju istaknuo je da Bog s nama zapodijeva razgovor i da Krist kao utjelovljena Riječ Božja kuca na vrata našega srca. Upravo nas on hrani, rasvjetljuje, preobražava. Božja riječ za nas vjernike ima svoje lice a to je lice Isusa Krista. Nužno nam je potrebna tišina, boravak u blizini Božje riječi istaknuo je fra Serđo. Zatim je istaknuo i objasnio etape drevne molitvene prakse Lectio divina koja je i danas nama potrebna te može preobražavati naš život u svakodnevniči.

Drugo predavanje imao je fra Franjo Vuk s naslovom Božja riječ u životu sv. Franje. U svom predavanju istaknuo je silnu važnost Božje riječi u životu sv. Franje. Za njega je Bog stvarnost i upravo na tom tragu sv. Franjo je prihvaćao realizam Božje riječi. Fra Franjo je zatim u spisima i Opomenama sv. Franje pokazao da je Božja riječ bila najizvrsnija dragocjenost u životu sv. Franje koja mu je objavila Isusa Krista.

Tako je sv. Franjo u životu i odnosima prema ljudima i stvorennju bio upravo pokretan snagom i ljepotom Božje riječi. Svakodnevno otkrivajući Božju riječ kao svjetlo sv. Franjo i danas svima može biti poticaj i primjer da se i sami ohrabrimo u naslijedovanju i zalaganju oko Božje riječi kako bi ona i u našem životu donijela dragocjene duhovne plodove. Ona je božanska pedagogija u kojoj čovjek može doći do iskustva Boga istaknuo je u svom predavanju fra Franjo Vuk.

Treće predavanje imao je fra Ante Bekavac s naslovom Božja riječ – izvor i nadahnuće moralnog života. U svom predavanju istaknuo je da kad govorimo o Božjoj riječi kao izvoru i nadahnuću za moralno djelovanje otkrivamo da je izvorište kršćanskog morala iskustvo Božje ljubavi prema svakom čovjeku. U Kristu otkrivamo puninu humanuma, počelo i mjerilo moralnog života. Isus Krist nije tek jedan od modela koji valja naslijedovati nego je živa i ostvarena Božja logika, nama objavljena u jednom konkretnom događaju, u jednom među nama ljudima oživljenom ljudskom životu, životu Isusa Krista naglasio je fra Ante. U Božjoj riječi vidimo da kršćansko naslijedovanje Isusa Krista nije neko izvanjsko oponašanje. Ono čovjeka dotiče u nutrini, jer naslijedovanje podrazumijeva biti sukladan s njima, da Božja riječ prebiva u nama u svom bogatstvu i dubini po kojoj se mi suočujemo Kristu. Moralni život kršćana pokazuje se kao odgovor na darovanu ljubav koja potiče čovjeka da teži prema Dobru, da ga ljubi i traži istaknuo je fra Ante.

Vjerujemo da je ova duhovna obnova pomogla u slušanju, razumijevanju i življenju Božje riječi. To je poziv svima nama da u Božjoj riječi naučimo mudrost neprekidnog življenja u Kristovoj prisutnosti. To znači doći Kristu, biti s njime, znači za njega svjedočiti svojim životom i svojim međuljudskim odnosima jer čovjek danas kao i uvek treba svjetlo i nadu koje mu pomažu da ide prema cilju života, a to je zajedništvo s Bogom.

(fra Ante B. – Zagreb)

76. obljetnica ubojstva fratara

ŠIROKI BRIJEG, 7. VELJAČE

2021. – Na dan 76. obljetnicu ubojstva franjevaca na Širokom Brijegu i mnoštva puka Božjega, program započeo je u 16.00 molitvom kraj ratnog skloništa koju je predvodio gvardijan fra Ivan Marić. Članovi Frame Širokog Brijeg zapalili 12 svijeća u znak sjećanja na 12 frataru koji su ubijeni i spaljeni u ovom skloništu. Nakon molitve procesija se uputila prema grobu u samostanskoj crkvi gdje je molitvu predvodio

Provincijal, a Trećari čitali imena pobijenih franjevaca.

Svečanu sv. misu zadušnicu predslavio je fra Miljenko Šteko, provincijal hercegovačkih franjevaca, uz sumisništvo generalnog vikara hercegovačkih biskupija don Željka Majića, vicepostulatora fra Miljenka Stojića, 6 gvardijana i 50-ak drugih hercegovačkih franjevaca. Pjevanje na sv. misi predvodio je veliki župni zbor sv. Cecilija. Misno čitanje pročitao je fra Rade Dragičević,

posljednji živući hercegovački franjevac koji je pohađao glasovitu Franjevačku klasičnu gimnaziju na Širokom Brijegu te jedan novak. Molitvu vjernika čitali su gvardijani pojedinih samostana.

Provincijal je u propovijedi govorio o maloj crkvi sv. Bartolomeja koja se nalazi na rijeci Tiber. Tu crkvu je papa Ivan Pavao II. odredio da bude središnje mjesto sjećanja na mučenike XX. stoljeća, te je istaknuo: »Braćo i sestre, ono što je ta crkva za Rim

glede sjećanja na mučeničku braću i sestre kao žrtve bezbožnih režima XX. stoljeća, to je za našu Hercegovinu, pa i šire, ovo mjesto, naš Široki Brijeg. Prema Papinim riječima, ovaj naš susret možemo smatrati svojim hodočašćem u spomen naše braće i našega puka, nevino stradaloga od bezbožničke ruke. I mi se možemo danas pitati kao tada Papa: Zašto naša braća nisu na svaki način nastojala spasiti svoje živote? Ali možemo i odgovoriti slično Papinom odgovoru: Plamen Kristove ljubavi, kojom je On tako gorio za nas da je za nas dao i svoj život, poticao je i njih da se nipošto ne odreknu Krista i Crkve, ali ni da ne bježe sa svoga tla već prije njih dostatno zalijevanoga mučeničkom krvlju, niti da bježe od svoga mučeničkoga naroda. Oni su dobro znali da nisu proganjani zbog svoga imena i prezimena. Ne, oni su ubijeni jer su ispred imena imali svoje franjevačko nazivlje: "fra"! Smaknuti su na divljački način, upravo zbog ta tri slova i onoga što ta slova predstavljaju. Vjerujem da će proces koji će Crkva voditi pokazati da su ubijeni iz mržnje prema Bogu i svemu Božjem. Povijest tih bezbožnih režima svuda po svijetu pokazuje da se tim ubojstvima redovito htjelo ubiti Boga, ponovno ubiti Krista, jednom već raspetoga, i zatamniti Božji trag u naruču kojemu pripadaju. To je bio glavni i krajnji cilj ubojstava svih bezbožnih režima. U vremenu koje dolazi i prolazi, draga usmrćena braćo, mi ćemo tragati za istinom, za još nepronadjenim vašim zemnim ostacima, a vaše znane grobove i mjesta stratišta zalijevat ćemo svojim molitvama. I koliko god nas

boljelo kada koračamo stazom s koje ste vi otisli na tako krvav i tegoban način, držeći u svojim drhtavim rukama krunice, ili dok promatramo ovo ozemlje koje ste tako vrijedno obradivali i ljubavlju obasipali, ne daj Gospe Širokobriješka naša da nas ikada obuzme očaj. Zagovaraj nas, Gospe, da nam se u misli ne uvuku ni osjećaji razočarenja zbog svih onih pitanja na koje već desetljećima pokušavamo pronaći odgovor, bilo kakav.«

Na kraju sv. mise zadušnice nazočnima je nekoliko riječi uputio te prenio molitvu i blizinu mjesnog biskupa generalni vikar hercegovačkih biskupija don Željko Majić.

Fra Miljenko Stojić, vicepostulator postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«, ukratko je izložio rad Vicepostulature u protekljoj godini te istaknuo sljedeće: »Kažu da živimo u vremenu neke pošasti. Bilo kako bilo, nama je nastaviti ići zacrtanim putem. Vicepostula-

tura je to kroz proteklu godinu i dalje nastojala činiti. Tragali smo za posmrtnim ostacima naše pobijene braće, za svjedočenjima i dokumentima, za njihovom ostavštinom.«

Gvardijan širokobriješkog samostana, fra Ivan Marić, u svom govoru rekao je: »Nama je za utjehu da su zgarišta zločina postali svjetionici koji nas vode prema istini. Gdje dopire svjetlo ima i sjene. Iz godine u godinu svjetlost biva sve jača i ostaje manje mesta za skrivanje u sjenama. Svjetlost je došla na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost jer djela im bijahu zla. Uistinu, tko god čini zlo, mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti da se ne razotkriju djela njegova; a tko čini istinu, dolazi k svjetlosti neka bude bjelodano da su djela njegova u Bogu učinjena. (Iv 3,19-21). Pristupajući istini odazivamo se Isusovu pozivu da budemo svjetlo svijeta. Zahvaljujem svima koji daju svoj obol istini.«

Obljetnica ubojstva fratara - Chicago

USjedinjenim Američkim Državama i Kanadi već više od stotinu godina djeluju naša braća koji pastoralno skrbe o generacijama hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka. Kao dio naše Hercegovacke franjevacke provincije oni su ujedinjeni u Hrvatsku franjevačku kustodiju Svetе Obitelji sa sjedištem u Chicagu. Upravo je u samostanu sv. Ante u Chicagu, u utorak, 9. veljače, 2021. obilježena 76. godišnjica stradanja naše braće. U predvečerje blagdana bl. kardinala Stepinca, u čijem su imenu ujedinjene brojne i velike žrtve Crkve u Hrvata, večer je započela čitanjem imena svih pobijenih franjevaca Hercegovačke franjevačke provincije.

Program je nastavljen slavljem svete mise koju je predslavio o. kustos fra Jozo Grbeš, u koncelebraciji s o. gvardijanom fra

Nenadom Galićem i braćom iz samostana te fratribma koji služe na hrvatskim župama u Chicagu. Prigodnu propovijed uputio je fra Antonio Musa, a pod misom su čitali i pjevanje predvodili naši bogoslovi na studiju u Chicagu. Fratribma i časnim sestrama se pridružio i vjerni Božji puk te je ovo molitveno zajedništvo i zahvalno sjećanje na našu nevinu pobijenu braću postalo događaj cijele hrvatske katoličke zajednice u Chicagu.

U nadi da će naša braća uskoro biti uzdignuta na čast oltara, mi već sada izručujemo svoje molitve njima i uzdajući se u njihov zagovor molimo da budemo doстоjni zvati se njihovim sinovima i kćerima.

Propovijed, fra Antonio Musa

U svojoj knjizi sjećanja na dane Drugoga svjetskoga rata i porača

naš pokojni fra Janko Bubalo je zapisao scenu u kojoj on u proljeće 1945., nakon nekoliko mjeseci provedenih u komunističkoj tamnici u Ljubuškome, dolazi u naš samostan na Humcu gdje je ostao živ samo jedan jedini fratar, pokojni fra Vid Čuljak.

Došavši u zoru pred samostansku crkvu, poderan, prljav i mjesecima neobrijan, fra Janka je pred crkvom dočekao puk koji je odlazio s jutarnje mise koju je za njih upravo slavio fra Vid. Iako su ga svi ti ljudi poznivali, onako neuredna i zarasla nisu ga prepoznali. Tek nakon nekoliko minuta razgovora i priče netko ga je iz puka prepoznao: Ovo je fra Janko. Suze radosnice tekle su niz lica ljudi. Zatim su svi redom s njim ušli u crkvu pomoliti se.

Fra Vid je već bio otisao u samostanske ruševine i fra Janko se u sakristiji umio se koliko se mogao umiti hladnom vodom bez

sapuna, prokrvarivši svoje netom obrijano lice i potom je izašao na oltar. Sav ga je onaj narod čekao i rado su prisustvovali još jednoj svetoj misi toga jutra. Obavijeni tugom i težinom toga strašnoga trenutka, ujedinili su svoja srca u slavlju Kristove misne žrtve, žrtve koja je jedina mogla dati smisao onoj žrtvi koju su fratri, sestre i narod zajedno podnijeli u proljeće te 1945. g.

Ova scena, u kojoj je život jednoga čovjeka i život čitavoga naroda zastao pred tajnom Božje ljubavi u Euharistiji darovanoj, svjedoči nam o korijenu, početku i temelju vjere koja je bila kadra podnijeti tolike progone. U ovome mjesecu veljače mi fratri, naše sestre i naš vjerni puk u zahvali stojimo tako pred tajnom mučeništva naših fratara i sestara, mučeništva našega kardinala, mučeništva tolikih naših očeva i majki, djedova i baka. I ta naša zahvala nije ni prazna ni isprazna, nego je u sebi istinski molitvena, utemeljena u vjeri u Krista za kojega su ovi ljudi dali svoje živote i prožeta nadom da Bog koji sve vidi daruje svakome prema zaslugama. Ta naša zahvala u sebi je duboko euharistijska, jer mi znamo da samo u otajstvu Božjega života koji nam se i u ovoj svetoj misi daruje, mi možemo očutjeti vječnost kojoj naša braća vjerujemo već sada pripadaju. Kao što su oni savršenim predanjem svojega života sebe potpuno sjedinili Kristovoј žrtvi na križu tako i mi slaveći ovaj spomen-čin te žrtve sjedinujemo sebe sa izvorom i vrhuncem naše vjere, s Onim od kojeg jesmo, u kojemu se mičemo, bivamo i živimo.

U ovome tjednu između 7. i 14. veljače naše misli putuju od Ši-

rokoga Briga gdje je ono udaren temelj svemu onome što su Božji neprijatelji htjeli uništiti pa do Mostara gdje je hladnu Neretvu ugrijala vruća krv naše braće predvođene ocem provincijalom fra Leonom. Naša srca razasuta su ovih dana po tolikim stratištima gdje je Otac Laži, obučen u mržnju zločinačke ideologije, razbacao mrtve kosti naših fratara: od Mostarskog Graca, Kočerina, Dubrave kod Knešpolja, Tomića njive u Ljubuškome, do Vrgorca, Zagvozda, Zagreba i tolikih nepoznatih jama diljem križnih puteva našeg naroda. Naše molitve večeras uzdižu se Bogu za 66 naše braće kojima jedina krivica bijaše to što su bili Kristovi. Molimo se za njih i molimo se njima. U vjeri i odanosti, jer znamo da su Bogu mili oni koji ga nisu zanijekali.

Ovo je pak prigoda i da se u duhu zahvalnosti sjetimo tolike naše braće koja su preživjela ove pokolje i tolikih među njima koji su, robijajući u komunističkim tamnicama, ipak sačuvali vjeru našeg naroda. I večeras, na za sve nas u ovom dijelu svijeta svetome mjestu, ovdje na Drexelu, sjećamo se tolikih fratara koji su pred tim zlom morali pobjeći i Božja ih je Providnost dovela ovdje i darovala našem iseljenom narodu koji je bježao pred istim zlom koje je i njih otjeralo iz Domovine. Bog, uistinu, sve okreće na dobro onima koji ga ljube.

Po završetku svete mise koju je slavio u humačkoj crkvi sv. Ante fra Janko se uputio u razrušeni samostan i u podrumskim ruševinama zatekao jedinog čuvara samostanskih zidina fra Vida Čuljka. I svjedoči fra Janko kako je fra Vid, vidjevši ga, gorko uz jauke zaplakao: "Pobiše, Janko,

braću našu. Pobiše Leona, Grgu i Bernardina. Sve na Brigu i sve oko Briga. Ubiše i staroga pra Marka. A znadeš ga - ta ni tice ga se nisu bojale." Izglila su se tu u suzama dva fratra i ispunjeni utjehom koju im Gospodin dade u slavlju svete mise toga jutra, skupili su snagu i nastavili dalje sjećajući se uvijek po čijim stopama gaze.

U proljeće te 1945., poubijani, pozatvarani i protjerani, fratri su bili ponovno kao ono prije stotinu godina kada su "brez kruva i brez krova" došli na tvrdu hercegovačku zemlju. "Brez kruva i brez krova - ali - bogati nadom u Boga!" - nastavili su dalje i u Bogu u kojem su se nadali doživjeli su slobodu ovoga trenutka kada svoju nevinu pobijenu braću gledamo kao uzore i nadamo se uskoro štujemo kao mučenike.

Jer su se u Boga nadali, jer su od euharistije živjeli, jer su Gospu ljubili - njihovo predanje prestalo je biti vremenom i postalo je vječnošću. Do beskraja. Baš kako je to zapisao fra Janko:

Kap po kap
kapa povijest
u rumeni ponor vječnosti,
a Brijeg moj umiva stopala svoja
u ruju pepela bratskog i Zore.

Hrast poškropljen krvlju
i Gospa - Ona u Plavom -
Širokobriješka
nad Brijeg na straži stoje.

U mojoj zemlji
cvijet je na kamenu začet,
na njegovom dlanu hrast
i Gospa stoje,
nad posvećenim pepelom
vjetrove lome,
a vrijeme kaplje u beskraj.

Obljetnica ubojstva fratara - Mostar

Dana 14. veljače 2021., nedjelja, u 13,15 sati su braća samostana Sv. Petra i Pavla u Mostaru predvođena svojim gvardijanom fra Dankom, provincijalom fra Miljenkom, Postulatura svojim meštom fra Ikom krenuli put Čekrka uz riju Neretvu. Bura nije dala svijeće upaliti. U skrušenoj molitvi, Pet Očenaša za pokojne, sjetili su se svoje umorene braće mostarskog samostana 14. veljače 1945. Partizani su ih krvavo mučili i ubili bez milosti i bacili u rijeku Neretvu.

Sveta misa zadušnica slavlјena je u 18 sati u kripti crkve sv. Petra i Pavla. Misno slavlje predvodio je gvardijan fra Danko Perutina, a koncelebriralo je petnaest braće iz samostana i iz Provincije. Uz oca provincijala fra Miljenka tu su bili vikar provincije fra Iko Skoko, širokobriješki gvardijan fra Ivan Marić, vicepostulator fra Miljenko Mića Stojić, humački gvardijan fra Dario Dodig s fra Andrijom Nikićem i fra Vladom Buntićem, mostarski župnik fra Bože Milić, čitlučki župnik fra Miro Šego, te braća iz samostana.

Svećenici su s ministrantima, postulantima, bogoslovima i đakonom u procesiji došli do ol-

tara. Zbor sv. Cecilije skladnim je pjevanjem uljepšao ovo liturgijsko slavlje. U samom uvodu su Marko Lasić i Veronika Biokšić, framaši, izveli recital MOSTAR 14. VELJAČE 1945. – 14. VELJAČE 2021. (fra Ante Marić) u prigodi 76. obljetnice umorstva fra Lea Petrovića – provincijala, fra Grge Vasilja – gvardijana, fra Bernardina Smoljana, fra Joze Bencuna, fra Rafe Prusine, fra Kažimira Bebeka, fra Nenada Venancija Pešara. Puk je pomno pratilo slijed događanja te krvave Čiste srijede 14. veljače 1945. godine.

Gvardijan fra Danko je u nadahnutoj propovijedi započeo s Isusovim zrnom pšenice. Ono se žrtvuje i daje klas. Mučenici se žrtvuju, rađaju nove vjernike,

fratri su se žrtvovali i iz njihove je krv i žrtve rasla i danas raste Hercegovačka franjevačka provincija, grad Mostar, samostan Sv. Petra i Pavla. Gvardijan je impresivnim i krvavim podatcima govorio o aktualnom progonu preko 200 milijuna kršćana danas u svijetu, te o bezbožnom sustavu komunizma koji je nadahnuo partizanske krvnike da ubiju fratre, da ubiju tolike žitelje grada Mostara i Hercegovine, naše vjernike.

Kripta crkve sv. Petra i Pavla pobožno je, sklopljenih ruku, sudjelovala u svetom misnom slavlju, sjećanju i molitvi za ubijene mostarske fratre i vjerni hrvatski puk u Drugom svjetskom ratu, poraću i Domovinskom ratu.

Fra Ante Marić

Zajednicu napustio bogoslov fra Ivan Tomić

Nakon više razgovora s odgojiteljima, našu Zajednicu je odlučio napustiti privremenozavjetovani bogoslov fra Ivan Tomić. Zahvalio je Zajednici na svemu

što mu je pružila u njegovoj formaciji, životu i radu.

Fra Ivanu želimo obilje Božjeg blagoslova na novom životnom putu.

† fra Dominik Ramljak

Usrijedu, 23. prosinca 2020., u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, okrijepljen sv. sakramentima, u Gospodinu je preminuo njegov sluga svećenik i naš brat fra Dominik Ramljak u 84. godini života, 64. godini redovništva i 56. godini svećeništva.

Sveta misa zadušnica slavljena je na groblju Martića Križ u Posušju 24. prosinca 2020. godine. Misno slavlje predslavio je vikar provincije fra Iko Skoko. Koncelebrirali su župnik fra Mladen Vukšić i još tridesetak svećenika. Sprovodne obrede i ukop predvodio je župnik fra Mladen.

Fra Dominik je obukao francjevački habit 14. srpnja 1957. u Kraljevoj Sutjesci. Za svećenika je zaređen 3. travnja 1965. u Rimu. Svoju svećeničku službu počeo je kao duhovni pomoćnik na Humcu 1966. godine. Nakon te službe postaje duhovni pomoćnik a kasnije upravitelj i župnik u Frohnleitenu do 1974. godine. Odlazi na službu bolničkoga kapelana u

Graz do 1975. godine. Na Humcu dolazi kao duhovni pomoćnik i ostaje jednu godinu te preuzima službu kapelana u Voitsbergu do 1977. godine. Djeluje u Blanennauu, Hosenfeldu, Großenlüderu, Heinzelu i Frohnleitenu od 1988. do 2018., nakon čega dolazi u Posušje i ostaje do svoje smrti.

Propovijed (fra Iko Skoko)

Braćo i sestre!

Okupili smo se na ukopu našeg brata fra Dominika Ramljaka. Psalmist u 90. psalmu govoreći o našoj ljudskog krhkosti pjeva: „Zbroj naše dobi sedamdeset je godina, ako smo snažni, i osamdeset“ (Ps 90, 10). Naš fra Dominik je prešao godine koje spominje psalmist. Preminuo je 84. godini života, 64. godini redovništva i 56. svećeništva.

Nalazimo se u božićnom vremenu. To je vrijeme kada mi kršćani intenzivnije razmišljamo o sebi, o životu i o Bogu. Središnja misao Novog zavjeta, onda i Božića, ali i Isusova križa jest:

„Bog dolazi čovjeku!“. Bog se svojom ljubavlju i milošću priблиžava čovjeku. Ide mu u susret. Bog se ponižava. Posebno se Bog ponižava rađanjem u betlehemskoj štalici i umirući raspet na križu u Jeruzalemu za spasenje svih ljudi.

Srž je kršćanske vjere čovjekova zahvalnost Bogu za toliku ljubav i dobro koje je od Njega primio i prima. Zato je u kršćanstvu Euharistija, Sveta misa, prije svega zahvaljivanje Bogu. Naš fra Dominik je bio svećenik služitelj Krista i Crkve. Stavio se u službu Boga i ljudi ovdje u Hercegovini, Austriji i Njemačkoj preko pedeset i pet godina. Slavio je preko 20.000 Svetih misa. Svećenik je „navjestitelj i prenositelj vjere“ životom i izlaganjem katoličke vjere u ime Crkve. Fra Dominike je oko pet tisuća puta je propovijedao i pozivao ljudе „da dopuste Bogu da ih obaspe tolikom svojom ljubavlju i time ga priznaju kao jedinoga Gospodina.“ Zaciјelo, održao je i toliko kateheza, ako ne i više. Kolika su vjenčanja i pohod nemoćnicima.

Krist nam je ostavio u svojoj Crkvi sakrament svete ispovijedi ili pomirenja u kojem mi grešnici obnavljamo prijateljstvo s Bogom. Teško je reći koliko je puta fra Dominik podijelio sakrament svete ispovijedi, tj. u ime Kristovo odriješio ljudе od njihovih grijeha koje su ispovijedali i za koje su se kajali.

U vrijeme došašća Crkva se trudila kroz misna čitanja priблиžiti nam velike biblijske osobe kao što su prorok Izaija, Zaharija, Elizabeta, sv. Ivan Krstitelj i nadasve Blažena Djevica Marija.

Svi su oni imali jednu zajedničku crtu. Bili su ponizne osobe. Što znači biti ponizan? U svojoj biti biti ponizan znači dopustili Bogu mesta u svom životu. Oni su to učinili. Bili su raspoloživi za Božje djelovanje. Posebno se tu ističe po poniznosti i raspoloživost za Božje djelovanje Blažena Djevica Marija koja je odgovorila arkandelu Gabrijelu na poruku da bude Majka Božja: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.“ (Lk 1,38)

Naš serafski otac sv. Franjo je često pozivao svoju braću da njeguju duh poniznosti. Kad je govorio o krepostima onda je

istaknuo: „Gdje je strpljivost i poniznost, tu nema ni srdžbe ni uznemirivanja“. U Opomenama je rekao kako se može spoznati ima li neki fratar Duha Gospodinova. Reče: „Ovako se može spoznati, ima li sluga Božji Duha Gospodinova. Ako se ne uznoси njegovo tijelo kad Gospodin preko njega čini neko dobro.“ (OP 12)

Naš fra Dominik je izabrao za svoje zvanje redovnički život, biti franjevac. Bio je fratar, član naše Hercegovačke franjevačke provincije preko šezdeset godina. Treba istaknuti kako je zajedno s našim fratrima koji su s njime živjeli i pastoralno djelovali Fuldi

trudio se činiti dobro, tj. posebno pomoći ljudima za vrijeme Domovinskog rata. Koliko je samo bolesnicima lijekova poslao i donio? Nisam čuo da su se on i ostali fratri zbog toga uznosili. Hvala im!

S iskrenom vjerom u uskršnjuće nadamo se kako danas na Badnjak, odlaziš, fra Dominiče, u okrilje vječnosti našem nebeskom Ocu. Nosiš u naručju tolike badnjake vlastite vjernosti i vjernosti Zajednice Hercegovačkih franjevaca kojoj si sa svom dušom i tijelom pripadao. Oni izgaraju onom ljubavlju i odanosti na ognjištu našeg nebeskog Oca. Počivaj u miru Božjem.

† fra Mladen Sesar

U subotu, 27. veljače 2021., u Kliničkoj bolnici Merkur, u Gospodinu je preminuo njegov sluga svećenik i naš brat fra Mladen Sesar u 57. godini života, 38. godini redovništva i 30. godini svećeništva.

Sveta misa zadušnica slavljena je u samostanskoj crkvi Uznesenja BDM na Širokom Brijegu 3. ožujka 2021. godine. Misno slavlje predvodio je provincial fra Miljenko. Koncelebrirali su don Željko Majić, gvardijan fra Ivan Marić i više od 60 svećenika. Prigodnu homiliju uputio je provincial. Don Željko je pri koncu euharistijskog slavlja pročitao pismo sućuti biskupa mons. Petra Palića, a gvardijan je pročitao fra Mladenov životopis. Sprovodne obrede i ukop na groblju Mekovac predvodio je provincial fra Miljenko.

Fra Mladen je rođen 11. svibnja 1964. godine na Rujnu, župa Kočerin. Osnovnu školu pohađa na Rujnu i na Vraniću. Srednjoškolsko obrazovanje pohađa u Visokome. 15. srpnja 1983. stupa u franjevački novicijat na Humcu. Po svršetku Novicijata filozofsko-teološke studije započinje 1985. godine u Sarajevu i završava u Fuldi 1991. godine. Doživotne zavjete polaže 17. rujna 1989. godine. Svećenički red prima 23. lipnja 1991. u Fuldi. Obnašao je službe duhovnog pomoćnika u Mostaru, Čapljini i Bukovici. Župni upravitelj je bio u Roškom Polju i Ružićima od 2000. do 2005. godine. Od 2005. godine preuzima službu župnika na Humcu, a od 2010. godine istu službu preuzima u župi Vitina. 2013. godine postaje misionar u Njemačkoj. Vraća se na Široki Brijeg 2019. godine, gdje je

kao duhovni pomoćnik djelovao do svoje smrti.

Provincijalova homilija

Čuli smo riječi iz Velikosvećeničke molitve (Iv 17). Isus preporuča svoju Zajednicu, Crkvu, Ocu nebeskome koji će je čuvati. I tako sve nas, uvodi u najdublju trojstvenu tajnu.

Molitva je izgovorena na Maslinskoj gori, tamo gdje Isusa zahvaća strašna tama napuštenosti. Svi drugi su daleko, a oni malobrojni u snu, a Isus u potpunoj osamljenosti.

Toj osamljenosti valja pridružiti i onaj kasniji krik Izmučenog Isusa: «Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?» S tim krikom Isus odlazi u smrt.

Stroege mjere u zaštiti od Covid infekcije i intenzivna skrb ostavile su i našega fra Mladena umirati

u potpunoj osamljenosti. Kao i milijune drugih bolesnika po respiratorima raznih bolnica u ovoj pandemiji. Srećom, bijaše dopušteno ući svećeniku koji je zadužen za bolnicu i opremiti fra Mladena i spremiti ga za čas prelaska.

Spremiti ga za subotnje jutro u kojem su se slomile granice života, a puls koji mu je nekoliko dana padao, potpuno je zastao. Ovozemni život koji se u fra Mladenovim godinama može čovjeku učiniti bezgraničnim, bolno je i tako kratkom vremenu pokazao svoje granice. Granice održivosti, vitalnosti, udaha i izdaha, otkucaju srca.. Tek što su prve zrake svjetla subotnjega dozivale dan, respirator je ostao sam raditi, a fra Mladen se tiho, gotovo nečujno ugasio.

A svoj životni dan ugledao je 11. svibnja 1964., na Rujnu, u župi Kočerin, u roditeljskoj kući

Stipe i Luce r. Mikulić. Već nakon Osnovne škole 1979. prijavljuje se u Sjemenište i odabire redovnički i svećenički put. Kao svaki životni put, tako i fra Mladenov, uz sve radosti i nade, nosi i svoje sjene i zabrinutosti.

Fra Mladen je pun životnog oduševljenja započeo rad na ovoj Njivi Gospodnjoj u Hercegovini. Prošao je nekoliko naših župa i samostana – o čemu će gvardijan govoriti na posljetku. Kratko vrijeme bio je i u Njemačkoj, na župama koje opslužuje naša Provincija. Pa se opet vratio u svoju Hercegovinu na Široki Brijeg. Na Uzarićima je brzo upoznao dodijeljenu mu zajednicu vjernika i s njom postao jedno. Sve ih je volio, od najmanjeg do najstarijeg i nemoćnjeg i oni njega. Imenom su se zvali.

I onda je iznenada stigla teška bolest. Samo prije nepuna tri tjed-

na fra Mladen je sjeo u automobil i pošao u Zagreb po preporuci liječnika na daljnje liječenje. No, bolest je bila jača od svega, a on je krenuo putem kojim ćemo i svi mi u svoje vrijeme. U vječnost, u konačnu Domovinu na nebuh, u Očev dom gdje nam je pripravljeno boravište, kako je to sam Isus kazao, a ponovio sv. Pavao u Poslanici Solunjanima.

Ispisao je fra Mladen u povjesnicu koju sada predaje milosrdnome Bogu za sve svoje životne dane. Evo sada, u trenutku njegova fizičkog odlaska s ove obale našeg postojanja, upućujem izraz sućuti obitelji pokojnog fra Mladena i župi Kočerin. Izraz sućuti njegovom Širokom Brijegu i Uzarićima, braći u samostanu.

Dragi fra Mladene, neka Ti Gospodin bude milosrdan, počivaj u miru. Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Zagrebačka se zajednica oprostila od fra Mladena Sesara

Utorak 2. ožujka od fra Mladena Sesara su se oprostili vjernici i franjevačka obitelj iz samostana u Dubravi. Lijes s fra Mladenovim tijelom stigao je u crkvu u popodnevnim satima. Uslijedila je Večernja molitva iz pokojničkog slavlja. Misno slavlje, uz devet svećenika, predslavio je gvardijan fra Svetozar Kraljević, koji se u propovijedi prisjetio i fra Mladenova životnog puta. Pjevanje i liturgijsku asistenciju predvodili su bogoslovi. Misnom su slavlju prisustovali i brojni vjernici porijeklom iz kočerinske i širokobriješke župe.

Nagovor fra Svetozara Kraljevića

Ovdje kratko želim s nekoliko riječi kazati gdje je pokojni fra Mladen rođen i u kakvom prostoru i vremenu je odrastao.

Drugi Svjetski rat tek je završio. Smrt nemilosrdno nemilim mačem ljudskog zlog duha na svim stranama sjeće život, posebno život mlađih, život onih koji su željni života, koji su tek hitjeli započeti. Fra Mladenov otac Stipe, a svi smo ga zvali Stipac, i Luca, vjerovali su da i na Rujnu, i u čitavom biću Hrvatskoga naroda sve može biti bolje. I nisu žalili života dajući život, i to život u izobilju. Da bude bolje. Stipac i Luca nikamo ne odlaze. Žive daleko od svega, na Rujnu. Na Rujnu ničega u obilju nije bilo osim vjere i siromaštva. Siromaštvo su prkosili vjerom. Svaki dan bilo je dotaknut molitvom. Oprostite,

zaboravio sam. Bilo je u obilju još nečega. U obilju bilo je vica, šale, smijeha.

Sklopiše Stipac i Luca sveti, kršćanski brak i započeš život, život pun života. Rodi se osmero djece. Dvoje je umrlo dok su bili mali. U pobožnoj i veseloj obitelji Stipaca i Luce, godine 1964., rodila se dijete kome dadoše ime Mladen.

Fra Ivan Sesar iz Rima, fra Mladenov kolega i susjed iz djetinjstva, reče da za njih, dok su bili djeca, nije bilo ni prostora ni vremena za besposlicu, za prazan hod. Svaki dan trebalo je u brdu čuvati krave ili ovce. Nije moglo drugačije. Škola na Rujnu, Vraniku, Visokom, Sarajevu, Njemačkoj... I onda rad na njivi Božjoj. Dug bi to bio govor kad bi htio govoriti o mjestima i poslovima koje je kroz život obavljao. Vratio

se iz Njemačke godine 2019. Došao na Široki Brijeg.

Dogovorili se, fra Mladen preuzima pastoralnu brigu o Uzarićima. Na Uzariće čovjek donosi nešto novo. Ljudi su iznenadjeni. Jednako fra Mladenu može doći i mlat i star. Raduje se i male nome djetetu i ozbiljnom poslovnom čovjeku, ostarjelom i bolesnom, siromašnom... Organizira ministrante. Ne bavi se glazbom ali organizira zbor. Božji puk pjeva s nekim novim duhom. Fratar kojega se nitko ne boji i s kojim se uvijek lijepo družiti. Sa svima nalazi zajednički jezik i područje nekoga zajedničkoga interesa.

I došla bolest. Zanimljiv je fra Mladenov susret s bolešću. Dok je bolest ozbiljno, i najozbiljnije zahvatila, on kao da uopće njoj nije posvećivao pažnju. Ne govoreći

o bolesti mislio je da mu je samo još jedan dan biti zdrav. Nije o bolesti pričao, niti je stvarao paniku. Ipak u jednom trenutku se odao. Prijatelju je kazao da je bio na groblju Mekovac i rekao je da ipak neće biti najmlađi. „Ma hajde, nema veze“. Kao usput otisao je u Mostar, u bolnicu. U Mostaru su rekli da bi bilo bolje otići u Zagreb. U Zagrebu, opet

kao da se ništa ne događa. Došao kao i uvijek kod svojih prijatelja. S njima se družio. Bio raspoložen kao i obično. I kao usput kaže da treba ići u bolnicu. Liječnici vidjeli da će to biti veoma teško. Osam sati operacija. Učinili su sve što je bilo moguće.

Ovdje zahvaljujemo osoblju bolnice Merkur za ljubav i trud. Upravo oni su kazali da fra

Mladen nije dobro i da bi trebao primiti sakrament bolesničkoga pomazanja. Zahvaljujemo pateru Petru Skelinu koji je fra Mladena u bolesti pohodio i udijelio mu sakrament bolesničkoga pomazanja. Tiho i skromno kako je živio, tako je tiho i skromno predao Gospodinu svoj duh.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine.

† Karlo Barbarić

U utorak, 12. siječnja 2021. u 18,30 sati, preminuo je Karlo Barbarić (r.1937.), otac našega brata fra Željka Barbarića. Pokojnik je opremljen svetim sakramentima.

Sveta misa zadušnica i sprovodni obredi slavljeni su u četvrtak, 14. siječnja, u 14,00 sati na groblju Zečine (kod crkve) u Knešpolju.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

† Ivan-Iče Grbavac

Preminuo je Ivan-Iče Grbavac, otac našega pokojnog bogoslova fra Pere Grbavca.

Sprovodni obredi bili su u petak 12. ožujka u 15 sati ispred kapelice u Novom groblju u Vionici.

Počivao u miru Božjem

† fra Ivan Ševo

Uvečernjim satima u nedjelju, 21. ožujka 2021., u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, okrijepljen sv. sakramentima, u Gospodinu je preminuo njegov sluga svećenik i naš brat FRA IVAN ŠEVO u 69. godini života, 49. godini redovništva i 41. godini svećeništva.

Sv. misa zadušnica slavila se u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru, u utorak 23. ožujka 2021. u 14,00 sati. Misno slavlje predvodio je provincijal fra Miljenko. Koncelebrirali su don Željko Majić, gvardijan fra Danko Perutina i 55 svećenika. Prigodnu homiliju uputio je provincijal. Don Željko je pri koncu euharistijskog slavlja pročitao pismo sučuti biskupa mons. Petra Palića, a gvardijan je pročitao fra Ivanov životopis. Sprovodne obrede i ukop na groblju Podadvor u Čitluku predvodio je provincijal fra Miljenko.

Fra Ivan Ševo rođen je u D. Hamzićima, župa Čerin, 1. siječnja 1953. od roditelja Mate i Bojke, r. Šakota. Prva četiri razreda osnovne škole pohađa u D. Ham-

zićima, a ostala četiri razreda završava u Čerini 1968. Srednju školu je započeo iste godine u sjemeništu u Visokom i uspješno završio 1972. Novicijat je završio u franjevačkom samostanu na Humcu kraj Ljubuškog. Filozofsko-teološki studij je započeo 1974. na Franjevačkoj teologiji u Neđarićima (Sarajevo) i nastavio na Sveučilištu u Freiburgu (Njemačka) te završio u ožujku 1980. U istom je gradu, u katedrali, 18. svibnja 1980. zaređen za svećenika. Poslije studija je osam godina bio župni vikar na Humcu (1980.-1988.). Uz svoje redovite svećeničke poslove vodio je gradnju filijalne crkve u Crvenom Grmu. Potom je obnašao u tri mandata dužnost gvardijana u franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla u Mostaru (1988.-1997), u kojem je proveo i proživio sve dane i godine rata (1991.-1995.), po čijem je okončanju pristupio s ostalom subraćom njegovoj materijalnoj obnovi i gradnji posve nove crkve u Mostaru, jer su staru crkvu iz 1866. do temelja srušili i spalili pripadnici tzv. jugovojiske, u noći 9. svibnja 1992. Obnašao je i dužnost ekonoma Provincije te bio član uprave Provincije (1994.-2001.). Vikar Provincije je od 2013. do 2019. Od 1996. radi kao vjeroučitelj u Srednjoj medicinskoj školi Sestara Milosrdnica u Mostaru. Od srpnja 1999. u ime svoje Zajednice vodi grafičko poduzeće FRAM-ZIRAL d.o.o. Mostar.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine.

Provincijalova homilija

Poštovana obitelji Ševo! Braćo svećenici i redovnici, redovnice, braćo i sestre!

Ivanovo evanđelje prenosi Isusove riječi: „Nema veće ljubavi od one da netko život svoj položi za prijatelje svoje“ (Iv 15,13), i dodaje: „Vi ste prijatelji moji.“ Vjerujem da ne bismo mogli naći prikladnijih riječi kojima bismo mogli opisati našega fra Ivana Ševu. Ova evanđeoska riječ – prijatelj – pripada fra Ivanovoj životnoj pedagogiji, s kojom je on sam stvarao svoje obzorje, neku vrstu škole za život. Mnoge je, od dječaštva, nazivao prijateljima i oni bi mu uzvraćali.

Fra Ivan je potekao iz skromne, poštene, hrvatske i katoličke obitelji u Hamzićima, obitelji o kojoj je on sam kazivao s toliko ljubavi i emocije. Iz topline toga gnijezda, grijanog majčinom, Bojkinom ljubavlju i očinskom Matinom skrbi, poletio je Ivan već kao mali ptić u svijet pun izazova. Krenuo je Božnjim poticajem biti redovnikom, fratrom, svećenikom. Izmoljen u preporukama Majke, praćen u ljubavi svojih sestara i braće.

Njegove kolege bez zadrške kažu da je fra Ivan, već od sjemeništa u Visokom, pun zdravlja, mladosti i budućnosti, stremio najboljem. Želio je sve uraditi, ako je moguće, savršeno. Iskreno se i predano trudio u školi i osobito na studiju u Njemačkoj gdje su se lomile uske granice bliskog okružja i jezika, te tako, solidno završivši sve potrebno, prima sakrament svećeničkoga reda, a još prije toga vječno se zavjetuje na evanđeoske savjete u franjevačkome redu: poslušnost, siromaštvo i čistoću. I stigao je spremam, sa silnim duhovnim poletom, na njivu Gospodnju svoje Hercegovine.

Ako bismo ostali u ovoj evanđeoskoj slici njive, onda možemo reći: kako je prije četrdeset godina zaorao, te do svojih zadnjih mjeseci ovozemnog života, nije skidao ruke s pluga. Volio je sve svećeničke obvezе, a posebno je bio spretan i sretan u katehezi mladih i gradnjama. Nadahnut primjerima starije braće fratara – koje je često spominjao, na osobit način njihovom žrtvom i krvljumu prolichenom za Krista i Provinciju, za svoju Crkvu, za svoj hrvatski narod, – fra Ivan ih je pratit u stopu. Slijed njihovih stopa bila mu je svetinja. I volio je doista neizmjerno, i na samo njemu svojstven način, svoju Hercegovačku franjevačku provinciju, svoju Hercegovinu, svoje Brotnjo, grad Mostar, svoj hrvatski puk. I to bi pokazivao i žrtvovao se za njih kad je bilo najteže.

Osobito ovdje u Mostaru. Taj dugi niz godina, od 1988. sve do smrti. Preko tri desetljeća. Fra Ivan je gvardijan u vrlo teškim danima života grada Mostara, franjevačke zajednice i franjevačkoga samostana. Ostao je na samostanskom pragu poput hrabroga lava, branеći, zajedno s četvoricom subraće, i samostan i grad. Valjalo je imati srce i gledati jednu od najstarijih crkava u Hercegovini – sv. Petra i Pavla iz 1866., kako poput buktinje gori i izgara. Ta noć 9. svibnja 1992., kad su je dušmani bombama i razornim streljivom pretvorili u zgarište, usjekla se fra Ivanu u dušu. Trebalо je tada imati srca i stajati na braniku samostana kad su sekunde trajale poput vječnosti.

Kad sam, zajedno s fra Ivanom, jednom prigodom posjetio pok. fra Otona Bilića u Toplicama, slušao sam njihova ratna sjećanja sa suzama u očima. Ali i nevjerojatnim ponosom.

Shvatio sam tada, srce se fra Ivanu kidalo kad je morao radi budućnosti dignuti zgarište stare franjevačke crkve i u trideset i pet dana sagraditi velebnu kriptu i u njoj 1995. slaviti svetu misu polnoću. Trebalо je imati srca i hrabrosti stajati nad spaljenim i graditi novo. Datи zadnje razloge ponosu, životu, obrani, zadnjom zrakom nade ugrijati duše ucviljenih, napadnutih, izbjeglih i ojađenih. Valjalo je danomice biti uz ljesove poginulih

sinova ovoga grada koji su ga branili svojim životom. Branili i ovaj samostan i ovu crkvu.

Dragi fra Ivane, u duhu Poslanice Hebrejima, mogli bismo izgovoriti Tvoj životni moto – „Tada rekoh: evo dolazim činiti, Bože, volju twoju...“ (Heb 10, 5-7). Gotovo pola stoljeća, revnošću sina sv. Franje, tražio si i vršio Božju volju u potreblama ove Provincije. Sada Te je Gospodin, Gospodar života i smrti, pozvao da počineš od svojih napora. Nisi mu otisao ususret praznih ruku, jer Te prate Tvoja djela. Krenuo si na put vječnosti noseći u svome životnom zavežljaju bogatu, ali i veoma raznovrsnu priču života.

Ispraćamo Te vječnosti u Tvojoj, sada prekrasnoj franjevačkoj crkvi, Tvojim sv. Petru i Pavlu. Pod ovim svodovima koje si dosanjao, koje si htio podariti ispaćenom Gradu i svojoj Provinciji i krajevnoj Crkvi mostarskoj. Iz crkve u kojoj si toliko propovijedao, ispovijedao, vjenčavao, krštavao, svete mise slavio. Odavde odlazio do sestara u Franjevačkoj, na vjeronauk u Medicinsku, na Filozofski fakultet, u tiskaru u Rodoč, na razne sastanke, i opet se nanovo vraćao. Ali sada je drugačije. Zemaljski konačno. Do srca Brotnja, Čitluka i groblja Podadvor – pa tamo sve dok ne dođe čas ponovnoga susreta, kada sve što je na nebesima i na zemlji bude uglavljen u Kristu (usp. Ef 1,10).

Tvome i našem samostanu ćeš nedostajati. Navikli smo se na Tebe. S Tobom smo naučili dijeliti radosti i tuge, družiti se za stolom. Iščekivati i ispraćati. Zadnje mjesecе Tvoga života, teške iobilježene podmuklom bolešću, braća su dan i noć s Tobom bdjela. Na čelu s gvardijanom fra Dankom, svi su, od najstarijega do najmlađeg imali svoj sat, dva, koliko je trebalo, da Ti daju skrb i bratsku blizinu. S njima i najmlađi naši članovi, naši postulantи. A posebno su se uz Tebe vezali, kao uz rođenoga oca ili đeda, naši mladi fratri fra Tomislav i fra Marko. Hvala vam, braćo, svima!

Mogao bih još mnogo nabrajati. Ali, ovdje ću stati i još samo dometnuti: Hvala Tebi, dragi prijatelju i brate Ivane – kako si nas znao zvati – za sve žrtve, osobito za provincijske službe i zadaće koje si vjerno izvršavao. Neka Ti Gospodin, po mjeri svoje milosrdne darežljivosti, na zagovor BDM, apostolskih prvaka i na naše molitve, podari oproštenje grijeha i svih ljudskih slabosti i nagradi Te vječnom radošću!

Iskrena sućut Tvojoj braći Anti i Žarku, Tvojim sestrama Ljilji, Šimi, Mili, Zori i Mirjani – te njihovim obiteljima. Našoj Provinciji, Tvojim dragim djelatnicima Fram-Zirala, ovome Gradu te svima onima koji za Tobom tuguju.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Proslava Svijećnice i Dana posvećenog života

Misno slavlje predslavio je kardinal Puljić, u koncelebraciji s koadjutorom mons. Vukšićem, provincijalom Bosne Srebrenе fra Jozom Marinčićem i još 20-ak svećenika.

Na blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu – Svijećnicu, u utorak, 2. veljače, u sarajevskoj katedrali Presvetog Srca Isusova euharistijskim slavlјem svećano je proslavljen Dan posvećenog života na razini Vrhbosanske nadbiskupije.

Svećano misno slavlje predslavio je nadbiskup vrhbosanski Vinko kardinal Puljić, u koncelebraciji s vrhbosanskim nadbiskupom koadjutorom mons. Tomom Vukšićem, provincijalnim ministrom Franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Jozom Marinčićem i još 20-ak svećenika.

Na početku slavlja je nadbiskup blagoslovio svijeće te okupljenim redovnicama i redovnicima čestitao Dan posvećenog života, a potom je uslijedila procesija sa svijećama unutar crkve, jer ove godine nije mogla biti oko katedrale zbog pandemije.

U svojoj nadahnutoj propovijedi kardinal Puljić istaknuo je, da današnji blagdan koji je ustanovio Ivan Pavao II. godine 1997. godine, ima simboliku susreta čovjeka sa Spasiteljem. Nazočne je redovnike i redovnice ohrabrio da u ovom vremenu relativizma obnove svijest pripadanja Gospodinu te rekao da je vrlo važno ne samo na današnji dan, nego tijekom cijele godine obnavljati taj svoj identitet, identitet redovništva, identitet pripadanja Kristu. "Svi vi koji ste obavili zavjete, taj zavjet je čin posvećenja Gospodinu, zavjetovanje čistoće, siromaštva, poslušnosti, sve tebi Gospodine.

I glavni cilj je tražiti što je volja Božja."

Budući da se današnji blagdan naziva i Svijećica, simbolično je poželio redovnicima da budu ona svijeća koja izgara da drugima svijetli, a ne ona koja dimi i truje, jer bez izgaranja nema posvećenja.

U nastavku je kardinal Puljić kazao kako se redovničko zvanje ne može ostvariti bez boli. "Nema posvećenja bez boli, bez izgaranja, bez žrtvovanja – zato je prevažno – ako uzimamo lik Marijin kao primjer, moramo shvatiti da taj mač boli svaki od nas mora proći; da ustrajemo na putu Kristovom (...) U prvim vremenima kršćanskim pa i danas nakon toliko stoljeća koja govore da smo uznapredovali u rastu i razvitku i kulturu, koliko je mržnje, koliko otrova prema Isusu, koliko ubojstva radi Isusa, koliko rušenja crkava radi toga što mrze Isusa. Dakle, nije lako slijediti Isusa. Isus nije rekao lažno obećanje – nego tko hoće za mnom, neka se odreće samog sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi. I nužno ćemo biti znak osporavan", istaknuo je i dodao kako je važno probuditi oduševljenje za Krista.

"Sad ovih dana se govori o cijepljenju protiv te korone – to je potrebno, ali da mi je izmislići jedno cijepljenje protiv mržnje – to bi nam bilo najbolje. Da izbacimo tu mržnju iz naših redova, da zračimo ljubavlju. Nema jačeg svjedočanstva nego zračiti Kristovom ljubavlju."

Vrhbosanski nadbiskup je na koncu propovijedi, zahvalio Bogu posvećenim osobama za svaku žrtvu i molitvu koju su ugradili u mjesnu Crkvu kao i za svako svladavanje kojim su pokušali svjedočiti za Isusa Krista te im zaželio da im Bog bude nagrada. Nakon molitve vjernika u šutnji su redovnice i bogoslov donijeli darove: svijeću, hostije i vino. Poslije popričesne molitve nazočni redovnici i redovnice izmolili su molitvu obnove svojih redovničkih zavjeta. Ljepoti euharistijskog slavlja svojim skladnim pjevanjem pridonio je zbor Magnificat, sastavljen od bogoslova Franjevačke teologije i studenta i studentica Muzičke akademije u Sarajevu, pod vodstvom fra Emanuela Josića, a za orguljama je svirao Blaž Protuđer.

Zbog pandemije koronavirusa tradicionalni objed za sudionike i sudionice proslave je izostavljen.

80. redovito zasjedanje Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine u Mostaru

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine, 18. i 19. ožujka 2021. u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Mostaru održala je svoje 80. redovito zasjedanje pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK BiH. Članovima Biskupske konferencije BiH u prvom dijelu zasjedanja pridružio se delegat Hrvatske biskupske konferencije mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit. On je izvjestio o najvažnijim crkvenim događanjima u Republici Hrvatskoj i prenio riječi zahvalnosti biskupima i vjernicima iz Bosne i Hercegovine na upućenoj pomoći stradalima u nedavnom potresu. Na zasjedanju je sudjelovao i novoimenovan biskup kotorski mons. Ivan Šti-

ronja. Njemu su članovi BK BiH zahvalili za višegodišnje aktivno sudjelovanje u nekoliko Vijeća BK BiH, vođenje Papinskih misijskih djela BiH i Misijske središnjice te u organizaciji raznih događanja na razini krajevne Crkve u BiH.

S biskupima se susreo i apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto. Najprije je govorio o važnosti ministerijalnog svećeništva i potrebi da svećenici redovito i ustrajno u ljubavi hrane Euharistijom i Božjim riječju povjerenu vjerničku zajednicu. Nuncij Pezzuto također je informirao biskupe da, unatoč trajnom nastojanju sa strane njega i njegovih suradnika, zbog odbijanja nekih predstavnika državne vlasti još uvijek nije formirano čak ni Mješovito povjerenstvo za provođenje Te-

melnog ugovora između Bosne i Hercegovine i Svetе Stolice i dodatnog protokola na Temeljni ugovor. Biskupi negoduju što neki predstavnici vlasti u Bosni i Hercegovini ne pokazuju spremnost da nastave surađivati s predstavnicima Svetе Stolice na provedbi Temeljnog ugovora potpisanih 2006. godine.

Pošto su saslušali godišnje izvješće o radu Pedagoškog vijeća katoličkih škola za Europu, biskupi su dali potrebne smjernice za njegovo daljnje djelovanje. Informirani su i o brojnim poteškoćama s kojima se susreće Banjolučka biskupija kao osnivač u finansiranju katoličkih škola u Bihaću i Banjoj Luci zbog nespremnosti kantonalnih i entitetskih vlasti da ih cijelovito uvrste u svoj proračun kao i sve druge škole.

Tijekom iznošenja godišnjeg pastoralnog i finansijskog izvješća o radu Misije središnjice i Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini, biskupi su upoznati da su ograničenja u vrijeme aktualne pandemije koronavirusa onemogućila održavanje godišnjeg susreta misionara i pojedine misijske akcije, ali i da su brojne akcije nastavljene uz poštivanje donesenih mjera. Biskupi su dali smjernice upravi PMD BiH u vezi s usklajivanjem popisa misionara i misionarki na način kako su to učinila Kongregacija za evangelizaciju naroda.

Biskupi su dali suglasnost da Komisija za nauk vjere BK BiH preuzme za područje BK BiH dokument Vijeća za nauk vjere HBK pod naslovom „Karizmatski pokret i obnova u Duhu u Katoličkoj Crkvi“.

Članovi Biskupske konferencije BiH za novog predsjednika Vijeća za kler i Vijeća za katehezu i novu evangelizaciju BK BiH, koja je ranije vodio biskup u miru mons. Ratko Perić, izabrali su biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog mons. Petra Palića koji će također biti član Komisije za nauk vjere BK BiH.

Biskupi su saslušali godišnja izvješća o radu sljedećih Vijeća i Komisija BK BiH: Vijeća za liturgiju, Vijeća za bogoslovna sjemeništa i Vijeća za mala sjemeništa, Komisije za nauk vjere, Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama, Vijeća za sredstva društvenog priopćivanja, Vijeća za obitelj, Komisije Justitia et pax, Vijeća za laike i Odbora za mlade te Tajništva i Katoličke tiskovne agencije BK BiH.

Biskupi su dogovorili da Četvrti Obiteljski dan bude, kao i

ranijih godina, održan u župnoj crkvi Svetе Obitelji u Kupresu u nedjelju 25. srpnja 2021., te da na taj Dan, na osobit način budu pozvani svi koji ove godine obilježavaju 25. ili 50. odnosno 60. obljetnicu braka. Također su dogovorili da Osni Međudečanski susret bude održan u četvrtak 29. travnja 2021. u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku.

Razgovarajući o temi sve većeg priliva migranata u Bosnu i Hercegovinu, biskupi su izrazili svoju potporu naporima svih kari-tativnih, humanitarnih i drugih organizacija koje nastoje pomoći u zbrinjavanju ovih ljudi tijekom njihova boravka u BiH. Posebno zahvaljuju svim djelatnicima Caritasa Bosne i Hercegovine i dijecezanskih Caritasa za pružanje pomoći tim ljudima u potrebi. U nadi da će njihov glas doći do odgovornih osoba otvorena srca i duha u svijetu, pozivaju svjetske moćnike da se otklone svi uzroci, a prije svega siromaštvo i ratovi, koji ljudi prisiljavaju na iseljavanje. Pridružuju se trajnom pozivanju crkvenih i drugih predstavnika da se u takvim zemljama pomogne ljudima, posebno onima kojima prijeti nestanak među kojima su ponajprije kršćanske zajednice, da opstanu na svome i žive u svom dostoanstvu. Podsećaju da među temeljna ljudska prava spada svakako pravo na dostoanstven život u svome domu, zemlji i zavičaju i na povratak u mjesto odakle su prognani, a među njima su i tisuće prognanih iz Bosne i Hercegovine. Biskupi ujedno potiču sve razine državne vlasti u Bosni i Hercegovini na zajedničko djelovanje u traženju najboljih načina za zbrinjavanje ovih ljudi tijekom njihova borav-

ka uz poštovanje njihova ljudskog dostoanstva i ljudskih prava, ali i u sprečavanju nezakonitog djelovanja i boravka.

Razmišljajući o pastoralnom djelovanju u vrijeme pandemije koronavirusa, biskupi zahvaljuju svima koji koriste brojne tehnološke mogućnosti u ovom vremenu za prenošenje liturgijskih događanja. Svjesni su da je to pomoglo u stvaranju svijesti da je obitelj „kućna Crkva“ u kojoj treba stanovati Isus kroz slušanje Božje riječi, molitvu i čine ljubavi. Ipak, ističu da slavlje sakramenata bitno zahtijeva i tjelesnost odnosno osobnu nazočnost i aktivno sudjelovanje te primanje Isusa živoga jer ekran ili zvučnik ne mogu stvoriti zajedništvo između dvije odijeljene stvarnosti. Potiču pastoralne djelatnike i druge osobe otvorena srca da posebno u ovoj Godini Božje Riječi u Bosni i Hercegovini revnije naviještaju i svjedoče Božju riječ te mole Časoslov naroda Božjega i druge zajedničke molitve. U ovom korizmenom vremenu pozivaju članove svojih biskupijskih zajednica da se klone opasnosti dijeljenja liturgije i života te ih potiču da u svakodnevnom življenu svoju ljubav prema Bogu svjedoče djelima ljubavi prema bližnjemu. Jedan od oblika te ljubavi jest i odgovornost svih u ponašanju u vrijeme aktualne pandemije.

Članovi Biskupske konferencije BiH svoje zasjedanje završit će Euharistijskim slavlјem u čast sv. Josipa, zaštitnika Mostarsko-duvanjske biskupije, u petak 19. ožujka u 18 sati. U zajedništvu s članovima BK BiH, Svetu misu predvoditi će kardinal Puljić. Prigodnu propovijed uputit će biskup Palić.

Mostar, 19. ožujka 2021.
Tajništvo BK BiH

Svjetski dan bolesnika. Život treba čuvati i njegovati od začeća do prirodne smrti

Društvo je čovječno toliko koliko se zna brinuti o slabima, u zauzimanju potaknutom bratskom ljubavlju – jedna je od misli iz poruke pape Franje za današnji, 29. svjetski dan bolesnika, koji se obilježava svake godine na spomendan Gospe Lurdske

Antonella Palermo, Ariana Anić - Vatikan

„Jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća“ (Mt 23,8) tema je Papine poruke nadahnute evandeoskim odlomkom u kojem Isus kritizira licemjerje onih koji govore, a ne čine. Kada se vjera svede na praznu retoriku, bez uključivanja u život i potrebe drugih, tada stvarni život koji živimo nije dosljedan vjeri koju isповijedamo. To je velika opasnost – istaknuo je Papa. Zato Isus koristi te snažne riječi kako bi upozorio na opasnost pada u idolopoklonstvo samih sebe.

Za suočavanje s bratom i se-strom u potrebi, Isus nudi model ponašanja koji je u potpunoj opreći s licemjerjem – napomenuo je Papa. Od nas traži da se zaustavimo i slušamo, uspostavimo izravan i osoban odnos s drugima, da osjetimo empatiju i suosjećanje, te dopustimo da nas njihova patnja dirne do te mjere da u duhu služenja preuzmemu na sebe brigu o njima (usp. Lk 10,30-35).

Upravo je to vodilo Moniku i Enzu, bračni par vjenčan 1982. godine kada su oboje imali 22 godine. Zajedničko im je, među ostalim, veliko zanimanje za Svetu pismo koje je ona toliko njegovala da sada predaje na Teološkom fakultetu sjeverne Italije i na Višoj

školi religijskih znanosti u Torinu. Željeli su na neki način učiniti vidljivim svoje svjedočanstvo, kao bračnoga para, na području djelotvorne Crkve, Crkve nakon Drugoga vatikanskog sabora.

Željeli smo učiniti nešto što bi nas obvezalo kao obitelj, i to ne na nekom specifičnom području nego u svakodnevnom životu – kazala je Monica te dodala – Moram reći da smo tu odluku katkada platili prekidom priateljstava, jer nismo bili u skladu s tadašnjim općim razmišljanjem.

Sve su se više željeli otvoriti nekomu bez obitelji, te su tako predali zahtjev za usvajanje uz raspoloživost za dijete s invaliditetom. Nakon nekoliko mjeseci stigao je prijedlog za usvajanje – jedna tek rođena napuštena djevojčica s teškim fizičkim teškoćama koje su zahtijevale hitnu skrb. Njihov sin Martino imao je tada tri godine, i radosno je dočekao svoju novu sestru.

Njihov se život nastavio u liječenju i višemjesečnim boravcima u jednom bolničkom centru u Francuskoj, u – kako su rekli Monica i Enzo – izvanrednoj normalnosti, uz mnogo odricanja. Školsko je doba za djevojčicu bilo vrlo teško. Teško se uključila, druga su djeca bila zatvorena, a njihovi su roditelji često tražili od djece da ju ne gledaju jer bi se mogli prestrasti. Trebalo nam je tada – kazali su – da ju njezini školski kolege pozovu koji put na druženje, ali toga nije bilo.

S mamom Monikom

Ustrajnost je postalo obilježje obitelji. Čovjek se uhvati za

život, uporno ustraje – objasnila je Monica. Najteže godine nisu bile one kada je bila mala, nego one nakon adolescencije. Bile su to tragične godine u kojima je postajala svjesna da se nalazi na rubu. Pomišljala je i na završetak života. Bile su to mračne godine, ali ne znam čak jesmo li izišli iz toga. Ustrajemo, uz mnogo napora, ali u nekim trenutcima i uz veliko zadovoljstvo. U najtežem je trenutku tata Enzo napustio dobro plaćeni posao kako bi stalno bio uz kćer. Uz njegovu pomoć djevojka je diplomirala književnost, bavi se pisanjem, i objavljuje svoje pjesme, a napisala je i jedan roman.

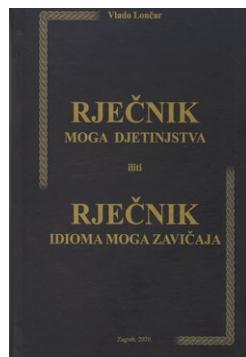
S tatom Enzom

Život toga bračnog para ispunjen je trenutcima rijetke i intenzivne sreće, i trenutcima na rubu tragedije. Tko ih je u tomu pratit? Naše su nas obitelji teško shvaćale – odgovorili su Monica i Enzo. Ostalo nam je malo prijatelja, ali neki, oni pravi, podupirali su nas savjetima i utjehom u trenutcima žalosti. Život valja prihvati, ali ponajviše valja ga pratiti, njegovati i čuvati u vremenu između njegova početka i kraja o kojemu samo Bog odlučuje. U tom središnjem razdoblju pomalo izgubljenim je osobama prijeko potreban kršćanski zagrljaj. Sve je ostalo retorika – istaknuli su Monica i Enzo te upozorili da nedostaje svijest o tomu da posao daje dobrostanstvo, omogućuje društvene odnose, život, posebno kada je riječ o osobama s invaliditetom. Nije potrebna popustljivost nego pravednost.

Rječnik moga djetinjstva

Fra Vlado Lončar je objavio 2020. svoj *Rječnik* (Nakladnik – Hum Naklada d. o. o., Zagreb; sunakladnik – Matica hrvatska ograna Posušje). Rječnik ima 752 stranice. Iz recenzije: „*Rječnikom idioma moga zavičaja* posuš-

ki je kulturni prostor dobio hvale vrijednu knjigu za otkrivanje i spoznaju vlastitog govornoga i kulturnog identiteta u punom značenju tih riječi“. Tako u svojoj recenziji o *Rječniku* piše prof. Ivan Juroš.

Hrvatski katolički zbor „MI“ i nakladna kuća Treći dan izdali su knjižice Dag Hammarskjöld – život i djelo i Ivana Orleanska – život i djelo, koje potpisuje naš fra Tomislav Pervan.

Kršćanin na čelu Ujedinjenih naroda (Dag Hammarskjöld – život i djelo)

O švedskom političaru, ekonomistu i publicistu Dagu Hammarskjöldu, koji je od 1953. do 1961. bio drugi glavni tajnik Ujedinjenih naroda, znamo dosta. Posebice o njegovim nastojanjima u postizanju mira te tragičnoj smrti u blizini grada Ndole, u tadašnjoj Sjevernoj Rodeziji, današnjoj Zambiji, na letu u Kongu, gdje je pokušavao ujediniti tu zemlju i spriječiti secesiju mineralima bogate regije Katanga. Od njegove misteriozne smrti, koja do danas nije potpuno istražena, prošlo je punih 60 godina. Iako je kao veliki borac za mir nedugo nakon smrti nagrađen prestižnom Nobelovom nagradom, šira javnost ga još nije imala priliku u potpunosti upoznati, prije svega kao čovjeka i istinskoga vjernika.

Stoga je sadržaj pred vama, koji potpisuje vrsni teolog, publicist i intelektualac fra Tomislav Pervan, uvid u jednu potpuno

nepoznatu dimenziju života i rada toga velikog čovjeka. Autor nam ga približava prije svega kao kršćanina i mistika te njegovo djelovanje sagledava kroz tu važnu prizmu, koja je bila nepoznata sve do Hammarskjöldove smrti i pronalaska dnevnika duhovnih promišljanja u njegovu radnom stolu na East Riveru... piše u predgovoru prof. dr. sc. Božo Skoko.

Ustati i ostati za ono što je ispravno (Ivana Orleanska – život i djelo)

„Ostati“ postaje tako ključan glagol za stoljeća ispred i poslije nas. Sveta Ivana Orleanska odlučila je ostati uz Isusa, Crkvu i Domovinu, unatoč tome što su joj u tom času i Crkva i Domovina okrenuli leđa. Jedino Krist koji je s njom gorio na lomači i čije je ime zazivala u smrtnom času ostaje uz nju. Jasno je da su i Crkva i domovina Francuska u tom času okrenule lice od Boga, jer jedino djelujući s Božjim

(prirodnim) zakonima u suglasju i Crkva i država omogućuju osmijeh na licu pravednika... piše u predgovoru izv. prof. dr. sc. Vanja-Ivan Savić.

Životopisi velikih kršćana mogu čitatelje nadahnuti i ohrabriti za donošenje ispravnih odluka i suočavanje s izazovima u vlastitom životu. Knjižice su koristan dar krizmanicima, prvo-pričesnicima, framašima itd. da upoznaju kršćanske veličine.

Raspored osoblja

PROVINCIJALAT

Franjevačka 1, pp 153
 88 000 Mostar
 tel.: (036) 333-525
 faks: (036) 333-526
www.franjevci.info
mostar@franjevci.info

PROVINCIJAL
 fra Miljenko Šteko

VIKAR PROVINCije
 fra Iko Skoko

DEFINITORI
 fra Dragan Ružić
 fra Mladen Vukšić
 fra Ljubo Kurtović
 fra Sretan Ćurčić
 fra Ivan Landeka ml.

SLUŽBE

TAJNIK
 fra Stanko Čosić

EKONOM
 fra Ljubo Lebo st.

IZASLANIK ZA BRAĆU U ŠVICARSKOJ
 fra Ivan Prusina

TAJNIK ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE
 fra Ljubo Kurtović

TAJNIK ZA FORMACIJU I STUDIJE
 fra Ivan Landeka ml.

MODERATOR TRAJNE FORMACIJE
 fra Iko Skoko

ODGOJITELJ POSTULANATA I SKRB ZA SJEMENIŠTARCE
 fra Iko Skoko

POMOĆNI ODGOJITELJ POSTULANATA
 fra Filip Sučić

ODGOJITELJ NOVAKA
 fra Stanko Mabić

**POMOĆNI
ODGOJITELJ NOVAKA**
 fra Nikola Jurišić

**ODGOJITELJ BRAĆE S
JEDNOSTAVNIM ZAVJETIMA**
 fra Josip Serđo Ćavar

**POMOĆNI ODGOJITELJ BRAĆE S
JEDNOSTAVNIM ZAVJETIMA**
 fra Franjo Vuk
 fra Svetozar Kraljević

POVJERENIK ZA SVETU ZEMLJU
 fra Iko Skoko

VICE POVJERENIK ZA SVETU ZEMLJU
 fra Milan Lončar

DUHOVNI ASISTENT OFS-A
 fra Ivan Landeka ml.

DUHOVNI ASISTENT FRAME
 fra Marin Karačić

**PROMICATELJ
DUHOVNIH ZVANJA**
 fra Marin Karačić

**VICEPOSTULATURA "FRA LEO PETROVIĆ I
65-ORICA SUBRAĆE"**
 fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

VIJEĆA

VIJEĆE ZA DUHOVNOST
 fra Ivan Marić ml., pročelnik
 Članovi Vijeća: Gvardijani

TAJNIŠTVO ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE
 fra Ljubo Kurtović, tajnik i promicatelj
 evangelizacije
 Članovi Vijeća: Župnici župa povjerenih Provinciji i
 fra Filip Sučić

TAJNIŠTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
 fra Ivan Landeka ml., tajnik
 Članovi: Svi odgojitelji, moderator trajne formacije
 i promicatelj duhovnih zvanja

Adresar

VIJEĆE ZA EKONOMIJU
fra Ljubo Lebo st., pročelnik
Članovi: Provincijski i samostanski ekonomi

VIJEĆE ZA INFORMIRANJE, KULTURNO-ZNANSTVENU I IZDAVAČKU DJELATNOST
fra Iko Skoko, pročelnik
fra Ante Marić
fra Robert Jolić
fra Miljenko Mića Stojić
fra Frano Musić

VIJEĆE ZA KARITATIVNU I SOCIJALNU DJELATNOST
fra Dragan Ružić, pročelnik
fra Iko Skoko
fra Jozo Radoš
fra Nikola Rosančić
fra Sretan Ćurčić
fra Augustin Čordaš

VIJEĆE ZA KULTURNO-POVIJESNU BAŠTINU, GRADITELJSTVO I SAKRALNU UMJETNOST
fra Sretan Ćurčić, pročelnik
Gvardijani provincije i gvardijani u Slanome i u Dubravi,
potrebni stručnjaci iz područja liturgije, arhitekture,
građevinarstva, sakralne umjetnosti i konzervatorija

VIJEĆE ZA PRAVDU, MIR I SKRB ZA SVE STVORENO
fra Mladen Vukšić, pročelnik
fra Stanko Mabić
fra Ante Bekavac
fra Anthony Burnside
fra Mario Knezović
fra Jozo Hrkać

VIJEĆE ZA PASTORALNU SKRB NA PROMICANJU DUHOVNIH ZVANJA
fra Marin Karačić, pročelnik
Duhovni asistenti Frame

USTANOVE

MIR I DOBRO, službeno glasilo
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
mostar@franjevci.info
www.franjevci.info

Odgovorni urednik
fra Miljenko Šteko, provincijal

Glavni urednik
fra Stanko Ćosić, tajnik Provincije

EKONOMAT
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

Ekonom
fra Ljubo Lebo st.

ARHIV
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-488
faks: (036) 333-489

Arhivar
fra Filip Sučić
fra Ante Tomas
pomoćnik arhivara za fototeku

KNJIŽNICA
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 334-237
fraknjmo@gmail.com

Knjižničar
fra Ante Marić

BOGOSLOVI
Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel./faks: +387-1-29-11-931
www.fra3.net

Magistar bogoslova
fra Josip Serđo Ćavar

Pomoćni magistar bogoslova
fra Franjo Vuk
fra Svetozar Kraljević

NOVICIJAT
Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-583
novicijat@franjevci.info

Odgojitelj novaka
fra Stanko Mabić

Pomoćni odgojitelj novaka
fra Nikola Jurišić

POSTULATURA
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
postulatura@franjevci.info

Odgojitelj postulanata
fra Iko Skoko

Pomoćni odgojitelj postulanata
fra Filip Sučić

SJEMENIŠTE
FRANJEVAČKA KLASIČNA GIMNAZIJA
Bosne Srebrenе 4
71 300 VISOKO
tel.: (032) 738-723
faks: (032) 735-753
www.fkg.edu.ba
fkg.visoko@gmail.com

Zadužen za sjemeništare
fra Iko Skoko

**VICEPOSTULATURA "FRA LEO PETROVIĆ I
65-ORICA SUBRAĆE"**
Kardinala Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: 039-700-325; fax: 039-700-326
mostar@pobijeni.info
www.pobijeni.info

fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

FONDOVI

FOND SOLIDARNOSTI
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

FOND ZA ODGOJ FRATARA
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

Pomoć bližnjemu

1. FOND "FRA SLAVKO BARBARIĆ"
pp 29 88 266 Međugorje
tel./faks: (036) 651-549
studenti.talenti@tel.net.ba

fra Dragan Ružić, predsjednik
fra Karlo Lovrić, član
fra Marinko Šakota, član

2. MAJČINO SELO
Ustanova za predškolski odgoj i socijalnu skrb
88 266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 653-000
faks: (036) 653-020
vita@tel.net.ba
www.mothersvillage.org

Upravno vijeće
fra Branimir Musa, predsjednik
fra Iko Skoko
fra Dario Dodig

Ravnatelj
fra Dragan Ružić

3. MILOSRDNI OTAC
Udruga za pomoć u rehabilitaciji ovisnika
Kralja Tomislava 100
88266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 651567
motac@tel.net.ba
www.milosrdni-otac.com/

Predsjednik udruge
fra Dragan Ružić

4. MEĐUGORJE MIR – MAJČINO SELO
Kralja Tomislava 69
88266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 651 704,
medjugorje.caritas@tel.net.ba

Predsjednik udruge
fra Dragan Ružić

Tiskarstvo

FRAM-ZIRAL
Put za Aluminij bb
88 000 Mostar
tel.: (036) 351-281
faks: (036) 352-657
fram@fram.ba
www.fram.ba

Adresar

NAŠA OGNJIŠTA
Trg fra Mije Čuića 1
80240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-859
faks: (034) 352-808
nasa.ognjista@tel.net.ba

Ravnatelj i glavni urednik
fra Gabrijel Mioč

KULTURA

HRVATSKA FRANJEVAČKA ARHEOLOŠKA
ZBIRKA "SV. STJEPANA PRVOMUČENIKA"
88 345 Sovići
tel./faks: (039) 670-294

Ravnatelj
fra Ante Marić

Kustos
fra Vinko Mikulić

FRANJEVAČKI MUZEJ
"U KUĆI OCA MOJEGA"
Trg fra Grge Martića 1, 88 240 Posušje
tel: (039) 685 – 295

Ravnatelj: fra Milan Lončar

GALERIJA "MAJKA"
Trg Sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

MUZEJ
Trg Sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

Ravnatelj: fra Dario Dodig

FRANJEVAČKI MUZEJ TOMISLAVGRAD
Trg Mije Čuića 2
80 240 Tomislavgrad

Ravnatelj: fra Sretan Ćurčić

FRANJEVAČKI MUZEJ I GALERIJA
ŠIROKI BRIJEG
Kardinala Al. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel/faks: (039) 702-922; 705-816
franjevacka.galerija@gmail.com

www.fmg-sb.com
Ravnatelj: fra Ivan Marić ml.

BRAĆA U DOMOVINI

Bosna i Hercegovina

1. HUMAC – SAMOSTAN SV. ANTE
Trg Sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992
www.humac.ba; info@franjevci-humac.info

Uprava
fra Dario Dodig, gvardijan
fra Ljubo Kurtović, sam. vikar
fra Ljubo Kurtović, ekonom

Župa sv. Ante
Trg sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992

Bratstvo

fra Dario Dodig
gvardijan
dodigdario@gmail.com

fra Ljubo Kurtović
definitor, župnik, sam. vikar, ekonom
ljkurtovic96@gmail.com

fra Stanko Mabić
odgojitelj novaka, ž. vikar
stanko.mabic@tel.net.ba

fra Radoslav Dragičević
ž. vikar

fra Žarko Ilić
de familia, urednik „Kršnog zavičaja“
krsni.zavicaj@tel.net.ba, (039) 830-982

fra Ferdo Majić
de familia

fra Rade Vukšić
de familia
andrija.vuksic@bluewin.ch

fra Andrija Nikić
de familia
nikic.andrija@tel.net.ba

fra Vlado Lončar
de familia
vlado.loncar2@gmail.com

fra Marko Dragičević
ž. vikar
marko.dragicevic1947@gmail.com

fra Jure Brkić
ž. vikar

fra Vlado Buntić
de familia

fra Tomislav Sablje
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
tomislavsablje@gmail.com

fra Marin Karačić
ž. vikar, područni asistent Frame
marin.karacic@gmail.com

fra Nikola Jurišić
župni vikar, pomoćni odgojitelj novaka
njurisic992@gmail.com

fra Marko Bandić
đakon
marko90bandic@gmail.com

Kuće i župe samostanskog okružja

1. DRINOVCI - Župa sv. Mihovila Arkandela
88 344 Drinovci
tel.: (039) 672-425; faks: (039) 672-572

fra Josip Mioč
župni upravitelj, duh. asistent OFS-a i Frame
josipmiocsljajo@gmail.com

fra Velimir Bagavac
ž. vikar
velimirbagavac@yahoo.com

2. GORICA - Župa sv. Stjepana
88 345 Sovići
tel.: (039) 670-294
zupni.ured.gorica@gmail.com

fra Stipe Marković
župnik, duh. asistent OFS-a
markovicstipe52@gmail.com

fra Nikola Spužević
ž. vikar, duh. asistent Frame
nikola.spuzevic@tel.net.ba

fra Vinko Mikulić
kustos Hrvatske arh. zbirke u Gorici

3. KLOBUK – Župa sv. Marka
88 324 Klobuk
tel./faks: (039) 845-096

fra Robert Jolić
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
rjolic@tel.net.ba

4. RUŽIĆI – Župa sv. Ivana Krstitelja
88 347 Ružići
tel.: (039) 674-291
www.zupa-ruzici.com

fra Tomislav Jelić
ž. upravitelj, duh. asistent Frame
ftj.too@gmail.com

5. TIHALJINA – Župa Bezgrješnog začeća BDM
88 348 Tihaljina
tel.: (039) 673-004

fra Branimir Musa
župnik, dekan, duh. asistent Frame
branemusa@net.hr

6. VELJACI – Župa sv. Ilike Proroka
88 326 Vitina
tel.: (039) 841-801
zupni.ured.veljaci@tel.net.ba

fra Goran Čorluka
župni upravitelj, duhovni asistent Frame
corluka1@gmail.com

fra Ivan Boras
župni vikar
fraivanboras@gmail.com

fra Ivan Matijašević
ž. vikar

7. VITINA – Župa sv. Paškala
88 326 Vitina
tel./faks: (039) 841-890

fra Željko Grubišić
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
zeljko.grubisic@tel.net.ba

fra Petar Ljubičić
ž. vikar
fra.petar@gmail.com

Adresar

2. KONJIC – SAMOSTAN SV. IVANA

KRSTITELJA

Omladinska 1.

88 400 Konjic

tel./faks: (036) 730-653

Uprava

fra Ferdo Boban, gvardijan

fra Vlatko Soldo, župni upravitelj, sam. vikar

Župa sv. Ivana Krstitelja

Omladinska 1.

88 400 Konjic

tel./faks: (036) 730-653

Bratstvo

fra Ferdo Boban

gvardijan

ferdoboban46@gmail.com

fra Vlatko Soldo

župni upravitelj, sam. vikar, ekonom

vlatko.soldo@tel.net.ba

fra Bože Milić

župnik, sam. vikar, duh. asistent OFS-a

boze.milic@gmail.com

fra Iko Skoko

provincijski vikar, ž. vikar, odgojitelj postulanata i sjemeništaraca

iko.skoko@tel.net.ba

fra Mijo Križanac

časni brat

fra Ivan Bebek

de familia

fra Filip Sučić

ž. vikar, arhivar, pomoćni odgojitelj postulanata

filip.pilesucic@gmail.com

fra Ljubo Lebo st.

provincijski ekonom, ž. vikar

fra Ante Marić

sam. ekonom, ž. vikar, provincijski knjižničar

fraante.maric@tel.net.ba

3. MOSTAR – SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA

Franjevačka 1., pp 153

88 000 Mostar

tel.: (036) 319-688

faks: (036) 327-348

Uprava

fra Danko Perutina, gvardijan

fra Bože Milić, sam. vikar

fra Ante Marić, ekonom

Župa sv. Petra i Pavla

Franjevačka 1., pp 153

88 000 Mostar

tel.: (036) 319-688

faks: (036) 334-231

www.apostolskiprvaci.info

zupasvpetraipavla@gmail.com

fra Ante Tomas

pomoćnik arhivara za fototeku

ante.tomas@gmail.com

fra Marko Jurić

ž. vikar

fra Stanko Čosić

tajnik provincije, ž. vikar

stenx84@gmail.com

fra Ivan Landeka ml.

ž. vikar, duh. asistent Frame, područni asistent OFS-a

fraivanl@yahoo.com

fra Marko Galić

časni brat, krojač provincije

galicmarko13@gmail.com

fra Tomislav Crnogorac

đakon

tomo.crnogorac30@gmail.com

Kuće i župe samostanskog okružja

1. ČERIN – Župa sv. Stjepana

88 265 Čerin

tel./faks: (036) 652-139

zupni.ured-cerin@tel.net.ba

fra Danko Perutina

gvardijan

dperutina@gmail.com

fra Hrvoje Miletić
župni upravitelj, duh. asistent OFS-a
miletichrvoje@yahoo.com

fra Jure Barišić
ž. vikar, duh. asistent Frame
jure.barisic79@gmail.com

2. ČITLUK – Župa Krista Kralja
88 260 Čitluk
tel.: (036) (036) 642-540; 643-710
faks: (036) 640-018
zupa.citluk@tel.net.ba

fra Miro Šego
župnik, duh. asistent OFS-a
miro.sego1@tel.net.ba

fra Kornelije Kordić
na liječenju

fra Goran Azinović
ž. vikar, duh. asistent Frame
azinus@gmail.com

3. GORANCI – Župa Uznesenja BDM
88 000 Mostar
tel.: (036) 381-102

fra Ivan Ivanda
župnik
ivan.ivanda@gmail.com

4. GRADNIĆI – Župa sv. Blaža
88 260 Čitluk
tel./faks: (036) 642-006

fra Nikola Rosančić
župni upravitelj, duh. asistent OFS-a i Frame
nikolarosancic@gmail.com

5. MEĐUGORJE – Župa sv. Jakova apostola
Gospin trg 1
88 266 Međugorje
tel.: (036) 650-206; 650-310, 651-333
faks: (036) 651-444
www.medjugorje.hr

fra Marinko Šakota
župnik
marinko.sakota@medjugorje.hr

fra Ivan Dugandžić
ž. vikar
ivan.dugandzic@zg.htnet.hr

fra Karlo Lovrić
ž. vikar
karlo.lovric@medjugorje.hr

fra Mladen Herceg
ž. vikar
mladen.herceg@tel.net.ba

fra Slavko Soldo
ž. vikar
slavko.soldo@tel.net.ba

fra Dragan Ružić
definitor, ž. vikar, ravnatelj Majčinog sela
druzic@libero.it

fra Josip Marija Katalinić
časni brat

fra Perica Ostojić
ž. vikar, tajnik Apostolskog vizitatora
pegaostojic@gmail.com

fra Zvonimir Pavičić
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
zvonimir.pavicic@gmail.com

fra Renato Galić
ž. vikar, duh. asistent Frame
renatogalic26@gmail.com

fra Antonio Primorac
đakon
toniprimorac3@gmail.com

Samostan školskih sestara franjevki
Donji Baraći 8
88 266 Međugorje
tel./faks: (036) 651 - 578

Duhovnik
fra Tomislav Pervan
tomislav.pervan@tel.net.ba

**4. ŠIROKI BRIJEG –
SAMOSTAN UZNESENJA BDM**
Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: (039) 702-900
faks: (039) 702-935

Uprava
fra Ivan Marić ml., gvardijan
fra Dane Karačić, vikar
fra Ante Penava, ekonom

Adresar

Župa Uznesenja BDM
Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
faks: (039) 702-936

fra Džoni Dragić
đakon
dzoni_mo@hotmail.com

Bratstvo

fra Ivan Marić ml.
gvardijan
maric.iko@gmail.com

fra Dane Karačić
sam. vikar, ž. vikar
fradanek@gmail.com

fra Stipe Biško
župnik, dekan
stipe.bisko@gmail.com

fra Ante Penava
sam. ekonom, ž. vikar
tonipenava@gmail.com

fra Serafin Hrkać
akademik, ž. vikar

fra Berislav Kutle
de familia

fra Stanko Banožić
de familia
stanko.b@bluewin.ch;
stanko.banozic@hotmail.com

fra Vitomir Musa
de familia
rimotiv1@gmail.com

fra Ivan Kvesić
de familia

fra Miljenko Mića Stojić
vicepostulator, ž. vikar
www.miljenko.info

fra Dario Galić
ž. vikar
dagalic987@gmail.com

fra Augustin Čordaš
ž. vikar, duh. asistent Frame
gusta432@gmail.com

fra Zlatko Ćorić
ž. vikar
z.zlatko7@gmail.com

1. POSUŠJE - Župa Bezgrješnog začeća BDM
88 240 Posušje
tel.: (039) 681-052
faks: (039) 680-79

fra Mladen Vukšić
definitor, župnik, dekan
mladen.vuksic@tel.net.ba

fra Milan Lončar
ž. vikar
milan.loncar@tel.net.ba

fra Ante Leko
ž. vikar

fra Ivan Landeka st.
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
ivan.landeka@tel.net.ba

fra Jozo Hrkać
ž. vikar, duh. asistent Frame
jozohrakac@gmail.com

fra Robert Pejićić
ž. vikar
fr.robertpejicic@gmail.com

2. IZBIČNO - Župa sv. Josipa Radnika
88 220 Široki Brijeg
tel./faks: (039) 719-500

fra Robert Kiš
župni upravitelj
zupniuredizbicno@gmail.com

3. KOĆERIN - Župa sv. Petra i Pavla
88 226 Kočerin
tel.: (039) 711-300

fra Mario Knezović
župnik, duh. asistent Frame
fra.mario@tel.net.ba

fra Velimir Mandić
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
velimir.mandic@tel.net.ba

4. LJUTI DOLAC – Župa sv. Ane

88 223 Ljuti Dolac

tel./faks: (039) 713-169

zupniuredljutidolac@gmail.com

fra Ante Kurtović

župnik

fraantekurtovic@gmail.com

Uprava
fra Sretan Čurčić, gvardijan
fra Slaven Brekalo, vikar
fra Mario Ostojić, ekonom

5. POLJA, MASNA LUKA – Kuća molitve

Kapelanija sv. Ilije Proroka

p.p. 42

88 240 Posušje

tel./faks: (039) 718-100

fra Petar Krasić

6. POSUŠKI GRADAC – Župa sv. Franje Asiškog

88 243 Broćanac

tel./faks: (039) 694-321

www.posuski-gradac.com

fra Valentin Vukoja

župnik, duh. asistent OFS-a i Frame

metaljke@gmail.com

Župa sv. Mihovila Arkandela
Trg fra Mije Čuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808

Bratstvo

fra Sretan Čurčić
definitor, gvardijan, duh. asistent OFS-a
sretan.curcic@tel.net.ba

fra Slaven Brekalo
župni upravitelj, duh. asistent Frame

fra Mario Ostojić
ekonom, ž. vikar, vojni kapelan
mario.ofm@gmail.com

fra Ante Pranjic
ž. vikar
a.pranjic@gmx.net

fra Ante Ivanković
ž. vikar

fra Gabrijel Mioč
ž. vikar

fra Klement Galić
de familia
klement.galic@tel.net.ba

fra Luka Zorić
de familia
zoricluka654@gmail.com

fra Josip Jolić
de familia
jozo.jolic@tel.net.ba

fra Radomir Krišto
časni brat

fra Anthony Burnside
ž. vikar, sam. diskret
asburnsi@bih.net.ba

fra Mate Tadić
ž. vikar
mathetaus@gmail.com

7. RAKITNO – Župa sv. Ivana Krstitelja

88 245 Rakitno

tel.: (039) 692-126

faks: (039) 692-533

fra Marinko Leko

župnik, duh. asistent OFS-a

marinko.leko@tel.net.ba

fra Tomislav Puljić

ž. vikar

tomislavpuljic@yahoo.com

8. RASNO – Župa sv. Franje Asiškog

88 342 Dužice

tel.: (039) 712-555

fra Ignacije Alerić

župni upravitelj

ignacije.aleric@gmail.com

**5. TOMISLAVGRAD –
SAMOSTAN SV. ĆIRILA I METODA**

Trg fra Mije Čuića 1

80 240 Tomislavgrad

tel.: (034) 352-091; 352-447

faks: (034) 352-808

www.samostan–tomislavgrad.info

Adresar

fra Stipe Rotim
ž. vikar
stipe.rotim13@gmail.com

fra Luka Čorić
đakon
lukacoric25@gmail.com

Kuće i župe samostanskog okružja

1. BUKOVICA – Župa sv. Franje Asiškog
80 243 Mesihovina
tel./faks: (034) 316-054

fra Mladen Rozić
župnik
mladen.rozic@tel.net.ba

fra Petar Drmić
ž. vikar, duh. asistent Frame
petar.drmic@tel.net.ba

2. KONGORA – Župa Presv. Srca Isusova
80 244 Kongora
tel/fax: (034) 365-600
zupni.ured.kongora@tel.net.ba

fra Stjepan Martinović
župnik, duh. asistent Frame

3. ROŠKO POLJE – Župa sv. Ivana Krstitelja
80 247 Roško Polje
tel./faks: (034) 369-105

fra Jozo Radoš
župnik, ravnatelj „Kapi ljubavi“, duh. asistent Frame

4. SEONICA – Župa Uznesenja BDM
80 343 Mesihovina
tel.: (034) 368-043

fra Vinko Kurevija
župnik, dekan, duh. asistent Frame
vinkokurevija1@gmail.com

5. ŠUICA – Župa sv. Ante Padovanskog
80 249 Šuica
tel.: (034) 367-100

fra Mario Ostojić
ž. upravitelj
mario.ofm@gmail.com

fra Anthony Burnside
ž. vikar
asburnsi@bih.net.ba

HRVATSKA

Pozivni telefonski broj 00385

1. BADIJA – SAMOSTAN UZNESENJA BDM
pp 102
20 260 Korčula
tel.: +385-20-712-566
faks: +385-20-711-561

fra Stipan Klarić
zadužen za obnovu samostana

2. SLANO – SAMOSTAN SV. JERONIMA
Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277

1. Slano
Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277

fra Stipan Klarić
gvardijan, župnik
stipanklaric@gmail.com

fra Ante Medić
pastoralni suradnik
medi.a@bluewin.ch

fra Damjan Perić
časni brat, ekonom
rujan.kuk@gmail.com

2. Ošje
tel.: 020 / 752-655
20 205 Topolo

fra Stipan Šarić
župni upravitelj: Ošje i Topolo
stipansaric@gmail.com

fra Ivan Marić st.
župni upravitelj: Smokovljani i Lisac
imaric1967@gmail.com

3. OREBIĆ - SAMOSTAN UZNESENJA BDM
Celestinov put 6 - 20250 OREBIĆ
tel. 020 - 713 075

fra Šimun Romić
upravitelj samostana
simonrezani@gmail.com

fra Milan Jukić
časni brat, čuvar muzeja i galerije

4. ZAGREB – SAMOSTAN BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM

Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel.: (01) 29-11-931
faks: (01) 29-11-935
www.herc-fra3.net

Uprava
fra Svetozar Kraljević, gvardijan
fra Ante Bekavac, sam. vikar
fra Josip Serđo Ćavar, sam. ekonom

Bratstvo

fra Svetozar Kraljević
gvardijan, duh. asistent OFS-a
fr.svetozar@gmail.com

fra Josip Serđo Ćavar
odgojitelj bogoslova, duh. asistent Frame
serdjo_cavar@yahoo.com

fra Šimun Oreč
ispovjednik
p.simon@a1business.at

fra Jozo Zovko
ispovjednik
padre.jozo@gmail.com

fra Zoran Senjak
ispovjednik
zo.senjak@gmail.com

fra Draženko Tomić
ispovjednik, bolnički dušobrižnik:
drazenko_t@yahoo.com

Kapelanijska u Kliničkoj bolnici Dubrava
Avenija G. Šuška 6
10 040 ZAGREB
tel.: (01) 290-23-13

fra Ante Bekavac
ispovjednik, profesor, sam. vikar
antebekavac@gmail.com

fra Ivica Zovko
đakon, na liječenju
ivica.zovko@zg.t-com.hr

fra Frano Musić
policijski kapelan,
biskupski vikar za pastoral MUP-a i Redarstvenih
službi RH
frano.music@zg.t-com.hr

fra Alen Pajić
alen.pajic88@gmail.com

Na raspolaganju Južnoslavenskoj konferenciji
franjevačkih provincijala JKPMOFM:

fra Josip Vlašić
josipvl@gmail.com

Boravak:
Kuća molitve
Samostan Marijina pohodjenja
Trg hodočasnika 2, HR- 52000 Pazin

BRAĆA U ZAPADNOJ EUROPI

AUSTRIJA
Pozivni telefonski broj 0043

Župe

1. MARIA SAAL
Tanzenberg 1
9063 MARIA SAAL

fra Franjo Vidović
profesor, rektor, župnik
franjo.vidovic@tanzenberg.com

ITALIJA
Pozivni telefonski broj 0039

fra Ivan Sesar
generalni definitor
tel.: 06 684 91 213
email: isesar@ofm.org
Via Sta. Maria Mediatrixe 25
00 165 ROMA

fra Branimir Novokmet
Via Merulana 124 B
00185 ROMA
student
fbranekmet@gmail.com

Adresar

fra Vjekoslav Milićević
Via Merulana 124 B
00185 ROMA
student
fravjekom@yahoo.com

NJEMAČKA
Pozivni telefonski broj 0049

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AUGSBURG
Alte Gasse 15-A
86152 Augsburg
tel.: (0821) 519-802; 581-839
faks: (0821) 582-702
www.hkm-augsburg.de

fra Ivan Čilić
voditelj misije
ICilic@gmx.de

fra Mate Logara
misionar
matelogara@yahoo.com

2. NERSINGEN
NEU – ULM
Alte Landstr. 3
89 278 NERSINGEN
tel.: 0049 – 7308 - 7734
www.hkm-neu-ulm.webnode.com

fra Ivan Leutar
voditelj misije
leutar@a1.net

3. SINGEN-VILLINGEN
Rielasingerstr. 41
78224 Singen
tel: (07731) 66-353
fax: +49 – 7731 – 749 – 464.
www.hkmsingenvillingen.de
info@hkm-singen-villingen.de
stan: Pfarrhaus St. Nikolaus
Singenerstrasse 14
78315 Böhringen Radolfzell
tel.: 0049 7732 941172

fra Dinko Grbavac
voditelj misije
dinko.grbavac@hkmsingenvillingen.de

ŽUPE

1. AUGSBURG
Inningerstrasse 29
86179 AUGSBURG
tel.: (0821) 881-103; faks: (0821) 883-254

fra Mate Čilić
župnik
mate.cilic@bistum-augsburg.de

2. BLANKENAU
Franziskanerkloster BLANKENAU
Propsteiplatz 7
36154 Hosenfeld
tel.: (06650) 254
faks: (06650) 85-98
Franziskaner.blankenau@gmx.de

fra Robert Crnogorac
upravitelj kuće; župnik
Pfarrei St. Peter und Paul
36154 Hosenfeld, Kirchberg 7
robert.crnogorac@gmx.de

fra Stipe Pervan
župnik
0049-6650-918-06-05
- Pfarrei St. Simon und Judas
36154 Hosenfeld-OT Blankenau, Propsteiplatz 7
i - Pfarrei St. Simplizius, Faustinus und Beatrix
36154 Hosenfeld-OT Hainzell, Kirchbergstrase 5

FREIBURG
Erzbischöfliches Priesterseminar Collegium Borromaeum
Schoferstr. 1
79098 Freiburg

fra Ivan Penavić
student
ivanpenavic@gmail.com

ŠVICARSKA
Pozivni telefonski broj 0041

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AARAU
Bahnhofplatz 1
5400 BADEN
tel.: 062-8220474
faks: 062-8225775

fra Nikola Leutar
Tödistrasse 21
5430 WETTINGEN
nleutar@bluewin.ch

2. BASEL

Waldenburgerstrasse 32
CH - 4052 Basel
Tel: 0041 61 692 76 40
petar.topic@bluewin.ch

fra Petar Topic
voditelj misije

3. BERN

Quartiergasse 12
3013 Bern
tel.: (031) 331-56-52
faks: (031) 332-12-48
www.hkm-bern.com

fra Gojko Zovko
voditelj misije
goja.z@bluewin.ch

4. FRAUENFELD

Klösterliweg 7
8500 Frauenfeld
mob.: +41 79 101 42 84
hkmfrauenfeld@bluewin.ch
www.hkm-frauenfeld.ch

fra Mika Stojić
voditelj misije
mika.stojic@gmail.com

5. GRAUBÜNDEN

Kath. Kroatenmission
Postfach 307
7004 Chur

fra Vine Ledušić
voditelj misije
vineledui@yahoo.it
hkmgr@bluewin.ch

6. LAUSANNE - WALLIS

Kath. Kroaten Mission
Terbinerstr. 51a
CH - 3930 Visp

fra Vladimir Ereš
fra.vlado@gmx.ch
voditelj misije

7. LUZERN

Hrvatska katolička misija
Kath. Kroatenmission
Matthofring 2/4
CH - 6005 Luzern

Tel.: 0041 41 360 04 47; 041 360 15 04
Fax: 0041 41 360 01 73
www.hkm-luzern.ch
hkm.luzern@bluewin.ch

fra Branko Radoš
voditelj misije
Mob.: 0041 79 541 35 08

8. SOLOTURN

HKM Solothurn
Reiserstrasse 83
CH-4600 Olten
tel: 0041-62-2964100
faks: 0041-62-294101

fra Šimun Čorić
voditelj misije
s_coric@bluewin.ch

9. ST. GALLEN

Paradiesstrasse 38
9000 St. Gallen
tel.: (071) 277-83-31
faks: (071) 277-83-36
info@hkm-stgallen.ch; www.hkm-stgallen.ch

fra Mijo Pinjuh
voditelj misije
fra_mico@bluewin.ch

10. TICINO

Al Mai 18
6528 Camorino
tel.: (091) 840-23-06
faks: (091) 840-29-05

fra Slaven Mijatović
voditelj misije
slavenmijatovic777@gmail.com

11. ZUG

Landhausstr. 15
6340 Baar Zg
tel.: (041) 767-71-43
faks: (041) 767-71-44
hkm@zg.kath.ch

fra Slavko Antunović
voditelj misije
Langgasse 18
6340 Baar Zg
tel.: (041) 763-11-86
mob.: 0041/799391393
slavko.antun@gmail.com
slavko.antunovic@ka.htnet.hr

Adresar

12. ZÜRICH

Kroatische kath. Mission Zürich
Schlossgasse 32
8003 Zürich
tel.: (044) 455-80-60
faks: (044) 461-19-39
hkm.zuerich@bluewin.ch; www.hkmzuerich.ch

fra Ivan Prusina
voditelj misije
ivan.prusina@bluewin.ch

fra Stjepan Neimarević
misionar

fra Antonio Šakota
misionar
tonisakota@gmail.com

ŽUPE

1. NETSTAL, Gl
Kreuzbühlstr. 9
8754 NETSTAL, Gl
tel.: (055) 640-17-75
faks: (055) 640-57-03

fra Ljubo Leko
župnik župe Netstal i ž. upravitelj župe Glarus
ljubo.leko@bluewin.ch

BRAĆA U KUSTODIJI
Hrvatska franjevačka kustodija Svetе Obitelji

4848 South Ellis Avenue
CHICAGO (IL) 60615
tel.: (773) 536-05-52
faks: (773) 536-20-94
www.crofranciscans.com
chicagoofm@gmail.com

UPRAVA

fra Jozo Grbeš, kustos
fra Marko Puljić, savjetnik
fra Miro Grubišić, savjetnik
fra Nikola Pašalić, savjetnik
fra Dražan Boras, savjetnik

SAD

Pozivni telefonski broj 001

1. CHICAGO – SAMOSTAN SV. ANTE
4848 South Ellis Avenue
Chicago (IL) 60615
tel.: (773) 373-34-63; faks: (773) 268-77-44

Uprava
fra Josip Nenad Galić, gvardijan
fra Jozo Grbeš, kustos, sam. vikar

Bratstvo

fra Jozo Grbeš
kustos
+1-773-386-05-52
Jgrbes@gmail.com

fra Josip Nenad Galić
gvardijan
Josephgalic@aol.com

fra Zvonimir Kutleša
vikar samostana
zkutlesa@yahoo.ca

fra Pavo Maslać
de familia
pmaslach1951@gmail.com

fra Ilija Puljić
de familia
vlahic@personainternet.com

fra Robert Galinac
de familia

fra Slaven Tomić
bogoslov

fra Slavko Andelić
bogoslov

ŽUPE

1. CHICAGO – Mission of Bl. A. Stepinac
6346 N. Ridge Avenue - Chicago, IL 60660
tel.: (773)-262-05-35; faks: (773) 262-46-03
Bastepinacchicago@sbcglobal.net

fra Dražan Boras
župnik, voditelj Hrvatskog etničkog instituta
brljica@yahoo.com

2. CHICAGO – Župa sv. Jeronima

2823 S. Princeton Ave. - Chicago, IL 60616
tel.: (312) 842-18-71; faks: (312) 842-64-27
www.stjeromecroatian.org

fra Ivica Majstorović
župnik
frivicam@hotmail.com

fra Antonio Musa

ž. vikar
fr.antoniomusa@gmail.com

3. CHICAGO – Župa Presv. Srca Isusova

2864 East 96th Street
Chicago, IL 60617
tel.: (773) 768-14-23
faks: (773) 768-37-50
shcroat@aol.com

fra Stjepan Bedeniković
župnik
sbofm25@comcast.net

fra Dragan Bolčić
župni vikar
draganbolcic@gmail.com

4. MILWAUKEE – Župa Presv. Srca Isusova

917 North 49th Street
Milwaukee, WI 53208
tel.: (414) 774-94-18
faks: (414) 774-74-06
sh.croatian@yahoo.com

fra Ivan Strmečki
župnik
ivanofm@gmail.com

5. NEW YORK – Župa sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela

502 West 41st Street
New York, NY 10036
tel.: (212) 563-33-95
faks: (212) 868-12-03
crkva.nyc@verizon.net; www.crkvany.org

fra Nikola Pašalić
župnik
kuca502@gmail.com

fra Lovro Šimić
župni vikar
fralovro13@gmail.com

6. ST. LOUIS – Župa sv. Josipa

2112 S. 12th Street
St. Louis, MO 63104
tel./faks: (314) 771-09-58
sjchurch@netzero.net

fra Stjepan Pandžić
župnik
fr.pandzic@gmail.com

7. WEST ALLIS – Župa sv. Augustina

6762 West Rogers St.
West Allis, WI 53219
tel.: (414) 541-52-07
faks: (414) 541-02-73
www.staugwaexecpc.com

fra Lawrence Frankovich
župnik
Lafranofm@aol.com

KANADA

Pozivni telefonski broj 001

ŽUPE

1. KITCHENER – Župa Sv. obitelji

180 Schweitzer Street
Kitchener, Ontario, N2K-2R5
tel.: (519) 743-71-21
faks: (519) 743-29-64

fra Miro Grubišić
framiro@sntex.ca
župnik

2. LONDON – Župa sv. Leopolda Mandića

2889 Westminster Dr.
London, Ontario, N6N 1L7
tel.: (519) 681-84-72
faks: (519) 681-21-20

fra Jozo Grubišić
župnik
fra.j.grubisic@gmail.com

3. MONTREAL – Župa sv. Nikole Tavelića

4990 Place de la Savane
Montreal, Quebec, H4P-1Z6
tel.: (514) 739-74-97
faks: (514) 737-68-03

fra Stipe Renić
ž. vikar
stiperenic@yahoo.com

Adresar

4. NORVAL – Hrvatsko franjevačko središte „Kraljica mira“

9118 Winston Churchill Blvd.
Norval, Ontario, L0P -1K0
tel.: (905) 456-32-03
faks: (905) 450-8771
cfcnorval@gmail.com;
www.norvalqueenofpeace.com

fra Marko Puljić
župnik
markopofm@gmail.com

fra Robert Kavelj
ž. vikar
kaveljlith@gmail.com

5. SAULT STE MARIE – Župa Majke Božje zaštitnice putnika

466 Second Line East
Sault Ste Marie, Ontario
P6B-4K 1
tel.: (705) 253-81-91
faks: (705) 253-88-04

fra Veselko Kvesić
župnik
vkvesic61@gmail.com

6. WINDSOR – Župa sv. Franje Asiškog

1701 Turner Road
Windsor, Ontario, N8V-3J9
tel.: (519) 252-68-71
faks: (519) 252-69-42
francisofassisi@cogeco.net;
www.stfranciscroatian.com

fra Ljubo Branimir Lebo ml.
župnik
ljubo@cogeco.net

CONGO

La province St Benoit l'Africain

Av. Likasi 636, Lubumbashi
R.D. Congo

fra Pero Čuić
pperocuic@yahoo.fr

JUŽNI SUDAN

Our Lady of the Angels
Nyakuron West, Juba
South Sudan

fra Drago Vujević
adresanovadrago@gmail.com

SVETA ZEMLJA

fra Željko Barbarić
zeljkobarbaric@gmail.com

fra Andrija Majić
đakon
andrija.majic36@gmail.com

